

1. ČTVRTLETÍ 1988

„JEDEN PÁN, JEDNA VÍRA“

(Studium listu Efezským)

Ú V O D

Pavlův list Efezským po staletí rozechřival srdce básníků a reformátorů, členů církve i teologů. Přitažlivé kvality jeho poselství ukazují, že jeho autor Pavel znal Ježíše hluboce osobně, i když nemáme žádného důkazu pro to, že by se byl s Kristem setkal tváří v tvář během Ježíšovy pozemské služby. Pavlova zkušenost na cestě do Damašku se jeví jako první přímé setkání s tím, o němž píše tak výmluvně.

Když Pavel psal tento list, měl mnoho věcí na srdci. Jedním z hlavních Pavlových zájmů je tajemství věčného Božího plánu, který se splnil skrze Božího Syna Ježíše Krista. Jedna stránka tohoto tajemství ukazuje, jak mohou být pohané sjednoceni s tělem Kristovým na tomtéž základě, jako byli proroci a apoštolové. Jelikož prostředkem, jímž se to uskutečňuje, je milost Kristova, stává se milost vrcholným tématem epištoly. Milost v akci vytváří jednotu v těle Kristově, v církvi: tato jednotu je dalším důležitým tématem epištoly. V tomto čtvrtletí bude téma jednoty sloužit jako hlavní okno, jímž se budeme dívat na list efezské církvi. Jelikož satan činí všechno, aby dnes způsobil nejednotu v církvi, důraz na jednotu v listu Efezským si zaslouží naší zvláštní pozornosti. Jsme-li rozděleni zde na zemi, jak můžeme být radostně sjednoceni v nebesích?

„NADĚJE POVOLÁNÍ JEHO“

Základní verš: Ef 4,4

Tento týden studujeme: Ef 1,1.2; 6,21—24

Pavel napsal tento list, když se nacházel v domácím vězení v Římě. List zobrazuje silné duchovní pouto, které jej vázalo s věřícími a které tak pilně pomáhal budovat.

Jaké potěšení je pro nás připraveno v tomto čtvrtletí při studiu Pavlova listu Efezským! Někteří lidé nazývají tento list „jedním z nejduchovnějších výtvorů člověka“. Martin Luther jej nazýval „pravým jádrem a morkem Nového zákona“.

Když jde armáda do boje, zpravidla se setkává s dvěma typy nepřátelských sil: vnějšími a vnitřními. Křesťan se pak navíc ještě setkává s prvky přirozenými i nadpřirozenými. Dnešnímu postupu církve nehrozí tolik vnější nepřítel, jako nevěra, liberalismus nebo svěťáctví, které se skutečně dostává do církve. Největší ohrožení církve však číhá ve vnitřní nejistotě. Jedna z nejstarších válečných strategií je obsažena v heslu „Divide et impera!“ — „Rozděl a panuj!“ Sjednocená církev bude stát, rozdělená padne.

List Efezským přirovnává církev k tělu. Tělo musí být zdravé, má-li žít. Chceme-li hodnotit náš sbor, musíme se tázat, zda netrpí kornatěním tepen, které zamezuje, aby životodárná milost Kristova proudila z jedné části těla do druhé. Musíme se tázat, zda nezanedbává modlitební život — „dýchání duše“, neboť mnohé sbory nekonají modlitební setkání.

Některé sbory trpí artritidou — zánětem kloubů, nezájmem o získání duší, žijících v sousedství. Sbor může trpět duchovní rakovinou, která odnímá tělu energii, zeslabuje a nakonec zničí celé orgány. Touto rakovinou je nejednota. Ona působí pokradmu a nepozorovaně, její důsledky jsou však zhoubné.

List Efezským nám nabízí Bohem předepsané léky na duchovní nemoci, které ohrožují zdraví a vitalitu

těla Kristova. Záleží na nás, zda jsme ochotni předložit svůj případ našemu božskému Lékaři.

Chceme-li dobře porozumět receptu našeho Lékaře, musíme se nejdříve naučit něco o pozadí tohoto listu, o jeho autorovi a o důvodu sepsání listu.

Autor

1. Jak stručná je životopisná informace o autorovi v této epištole? Ef 1,1; 3,1; 4,1; 6,20

Pavel věnuje pouze čtyři verše popisu o sobě, o svém povolání a o své přítomné situaci. Tři ze čtyř veršů se zmiňují o jeho uvěznění. Tato stručnost je v protikladu s jeho dalšími autobiografickými poznámkami v jiných jeho epištolách.

2. Jak se označuje Pavel hned na začátku listu? Ef 1,1

Praví, že je apoštolem Ježíše Krista, čímž se staví na úroveň dvanácti apóstolů. Nebyl v tom příliš smělý? Nikoli, apoštolství nebyla jeho vlastní myšlenka, ale byl to Boží čin a Boží vůle.

3. Které náznaky ukazují, že Pavel musel hájit pravost svých dopisů? 2 Tes 3,17; Gal 1,6–8

I v době apoštola Pavla byli lidé, kteří falšovali dokumenty, vydávali za Pavlovy listy spisy, které on nikdy nenapsal. Proto Pavel neopomenul každou epištolu označit svým podpisem. Jinak ovšem Duch svatý je vlastní pečetí autentičnosti (Ef 1, 13).

Příjemci listu

4. Komu psal Pavel tento list a které byly důvody jeho sepsání? Ef 1,1; 2,11

O sobě nepodává téměř žádné životopisné informace, ale poskytuje charakteristické znaky lidí, jimž adresuje svůj dopis.

a) Byla to skupina vycházející většinou z pohanstva — Ef 2,2.11; 4,17

b) Měli pevnou víru v Krista a lásku ke spoluvěřícím Ef 1,15

c) Efezský sbor se skládal z mužů, žen, dětí, otroků i majitelů otroků — Ef 5,22.25; 6,1.5.9

d) Byli v nebezpečí, že by upadli zpět do pohanských praktik. Pozorujeme, jaké praktické rady dává Pa-

vel o bláznivém mluvení a žertování (Ef 5,4), o nemravnosti (v. 5) a opilství (v. 18).

5. Jaký význam má skutečnost, že se apoštol zmiňuje jmenovitě pouze o jedné osobě? Ef 6,21

Je to zvláštní, že Pavel uvádí v tomto listu pouze jméno Tychika, zatímco jiné listy jsou plny vzpomínek na osoby. V epištole Římanům uvádí 35 osobních jmen.

Apoštol pracoval v Efezu a znal tam jistě většinu členů, ale dopis byl bezpochyby napsán všem sborům v efezské oblasti.

Doba a okolnosti

6. Za jakých okolností a v jak tvrdých podmínkách psal Pavel tento list? Ef 4,1; 6,20; Skut 28,30

List Efezským byl psán během Pavlova prvního římského věznění, které začalo na jaře r. 61 a trvalo dva roky. Jelikož byl Pavel v oné době v domácím vězení, nemusel prožívat fyzická muka jako v době druhého římského vězení, kdy byl pravděpodobně uvržen do Mamertinské věznice, která byla vlhká a temná a dodnes existuje. V domácím vězení však mohl přijímat návštěvy; ochotně „přijímal všechny, kteří přicházeli k němu“. Někteří z těch, kteří jej přišli navštívit do Říma, přinášeli mu poselství a od něho pak brali vzkazy a listy.

7. Jaký postoj zaujímal Pavel ke svému uvěznění? Ef 6,20; srovnej s Fil 1,12–14; 2 Tim 4,16!

Vždycky se radoval, i když měl spíš důvody k tomu, aby si posteskl. Z vězení dovedl napsat: „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“

8. Koho pověřil Pavel, aby donesl jeho list Efezským? Ef 6,21.22; Kol 4,7

Pavel volil vždycky důvěryhodné lidi, aby doručili jeho vzácné listy. Tychikus předal list Efezským i Kolossenským pravděpodobně při téže cestě.

9. Jaké bylo poslání Tychikovo? Ef 6,21.22; Kol 4.7.8

Měl informovat věřící v obou sborech o Pavlových podmínkách v římském vězení a zároveň přinést povzbuzení bratřím a sestrám.

Pavlovův pozdrav a slova rozloučení

10. Čemu se můžeme učit z Pavlova charakteristického způsobu pozdravování v jeho listech? Ef 1,2

Dvě z nejkrásnějších slov jsou milost a pokoj. To byly dva oblíbené pozdravy, které Pavel užíval ve všech svých listech. Když v osobních listech zdravil Timotea a Tita, přidal k nim ještě slovo milosrdenství.

Pavel používal termínu milost ve smyslu „dobrá vůle“, „přízeň“. Slovo pokoj zahrnuje myšlenku úplnosti a zdraví. Pán Ježíš pozdravil učedníky po zmrtvýchvstání slovy „Pokoj vám“.

Život, smrt a vzkříšení Kristovo přinesly nový význam těmto oběma starým známým termínům. Milost se nyní chápala jako vykupující láska Boží v Kristu (2 Tim 1,9), pokoj pak jako pokoj s Bohem skrze ospravedlnění (Řím 5,1).

11. Která čtyři klíčová slova na konci epištoly vyjadřují vřelý cit Pavlova srdce? Ef 6,23.24

První slovo „pokoj“ je totožné s hebrejským „šalom“, což znamená zdar a zdůrazňuje jednotu, protože základní jeho význam je úplnost. „Láska a víra“ rovněž vyjadřuje jednotu (Gal 5,6). Slovo „milost“ má pro křesťany zvláštní význam, protože zahrnuje všechno, co pro nás Kristus učinil na kříži.

Souhrn a naučení

Uvažovali jste již někdy o tom, že když Bůh se dotkne obyčejných věcí, tyto se stanou neobyčejnými?

Jákobův kámen použitý jako polštář se stal pomníkem. Mojžíšova hůl znamenala mnohem více než pouhá hůl pastýře. Kříž přestal být pouhým nástrojem k popravě zločinců. Tak podobně některé známé výrazy v listu Efezským dostávají nový a plnější význam.

Mnohá ze světových literárních děl byla vytvořena v dobách velkého utrpení a ve vězení, jako například „Cesta poutníka“ od Jana Bunyana. Bůh ví, že nejúčinnější je psát na naše životy poselství lásky ostrým perem utrpení.

Cítíme Boží lásku a péči, když jsme v těžkostech a utrpení? Jestliže ne, proč? Co mohu činit pro druhé, kteří mají podobné problémy a nerozumějí Božím cestám?

POŽEHNÁNÍ VĚŘÍCÍHO

Základní verš: Ef 1,10

Tento týden studujeme: Ef 1,3–14

Bůh má velkolepý plán. Chce přivést všechny bytosti k jednotě v Kristu. Máme mu být vděční za to, že jeho plán je tak souhrnný, že počítá s každým jednotlivcem.

Epištola začíná tónem díkučinění. První věta po úvodním pozdravu zní: „Pochválen buď Bůh!“ Domníváme se, že je velice těžké chválit Boha, když člověk trpí ve vězení. Pavel to však dokázal.

Jeho první poselství hovoří o Bohu, „který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů“. Chvála je v Novém zákoně zvláště připisována Bohu, který jediné je hoden „přijmout slávu, čest i moc“ (Zjev 4,11). Chvála je připisována tomu, který sedí na trůnu a Beránkovi (Zjev 5,13). On je ten chvály hodný, který uděluje požehnání a dobrodiní vyličená v následujících verších.

Jedním ze symptomů nemocné církve je pomlouvání. Nejúčinnějším lékem pro tuto duchovní chorobu je duch vděčnosti. Uznání a díkučinění jsou hojivým balzámem pro ty, s kterými se nespravedlivě jednalo a kteří byli zle kritizováni. Duch vděčnosti nejen přispívá k duchovnímu zdraví církve, ale i ke skutečnému fyzickému zdraví jednotlivce (viz Přísl 16,24).

Preludium chvály

1. Komu mají být vzdávány díky a z jakého důvodu?
Ef 1,3

Pavel začíná svůj dopis projevem vděčnosti, po němž následuje modlitba. Někdo řekne: „Jak mám vyjádřit svou vděčnost Bohu, když v nitru necítím důvod ke chvále?“ Nezapomeňme, že chvalořečení je mnohem více než pouhý pocit.

2. Čeho si máme být vědomi, když myslíme na Boží dary a požehnání? Jak 1,17

Všechny Boží dary jsou dokonalé, protože pocházejí od dokonalého Dárce. To znamená, že všechno, co nakonec přináší dobro v našem životě, i když to je pro nás zkušenost nepříjemná a bolestná, je požehnáním Božím, za které máme děkovat.

Vděčnost za vyvolení

3. Co učinil Bůh ve své lásce k nám před ustanovením světa? Ef 1,4.5

Pavel neučí o předzřízení v tom smyslu, jak to někteří tvrdí, že Bůh předurčil jedny ke spasení a druhé k záhubě.

Apoštol tu používá termínu „zvolení za syny“ -- adoptce. Pozemský rodič může pro svého syna zvolit povolání nebo pomoci vybrat životního druha, ale dítě, když dospěje do plného věku, někdy odmítne volbu rodičů. A tak i člen může zaujmout negativní postoj k plánu Stvořitele.

Správně chápat predestinaci znamená věřit, že všechno, co Bůh plánuje, je pro dobro světa a jeho obyvatel. Bůh má v každé době na mysli konečné vyústění věcí. Dal nám však možnost volby a nikoho nebude nutit, aby byl spasen.

4. S čím je spojeno předurčení? Řím 8,29

V Písmu je předurčení spojeno s předzvěděním. Boží vyvolení je založeno na Božím nekonečném poznání (Jan 13,18) a záleží na naší víře a přijetí (Jan 6,64.65). Jelikož Bůh napřed viděl a napřed znal každou generaci lidí, která přijde na jeviště světa, spojil okamžitě se svým předzvěděním rozhodnutí předurčit je všechny ke spasení. „Bůh nás od prvopočátku vyvolil ke spáse a. posvětil Duchem a vírou v pravdu“ (2 Tes 2,13). V tomto textu jsou ukázáni dva činitelé spásy lidstva: Boží vliv a silná, živá víra těch, kteří následují Krista. „Posvěcením Ducha a vírou v pravdu se stáváme spolupracovníky Božími“ (EGW)

5. Co je skutečným účelem vyvolení? Ef 1,4b

Božím cílem našeho vyvolení je, abychom byli svatí a nepoškvrnění. O tuto přednost máme nejen prosit, ale z ní se také radovat. To se stane, když „půjdeme

a poneseme ovoce“ (Jan 15,16) tím, že splníme určené poslání“ (Jan 4,36).

6. Co měl Bůh na mysli, když nás předem určil? Ef 1,5.6

Predestinace má za cíl naše synovství (Řím 8,29). Adoptované dítě přejímá charakter, zájmy a hodnoty svých nových rodičů a má požehnanou přednost řídit se zásadami nových rodičů. Totéž platí o adoptovaném dítěti Božím.

Vážím si toho, že mne Bůh adoptoval do své nebeské rodiny, raduji se z toho a činím čest svému novému rodinnému jménu?

Vděčnost za vysvobození — vykoupení

**7. Co zahrnuje v sobě slovo vykoupení vzhledem k ne-
utěšenému stavu, v němž se všichni nacházíme? Ef 1,7**

Jedním ze slov, které se v posledních deseti letech stále častěji objevují ve zprávách, je slovo rukojmí. Ačkoli únosy a zadržování rukojmí se v dějinách praktikovalo, ve věku tryskových letadel nabývá nových rozměrů. Ve vztahu člověka a satana se dnes týká celé lidské rodiny, která je v zajetí satana i když to netuší!

Když Pavel mluví na tomto místě o vykoupení, používá slova, která znamenají „propuštění zaplacením výkupného“.

Vděčnost za jednotu, dědictví a obnovu

**8. Co učinil Bůh pro nás podle bohatství své milosti?
Ef 1,7c. 8.9**

Oznámil nám tajemství své vůle. Pavel používá termínu „tajemství“ v jiném smyslu, než ho užíváme běžně dnes. Pro něj tajemství bylo zvláštní cennou informací, kterou znají jen někteří. Není věčně skryta, ale byla zjevena pouze těm, kteří jsou ochotni věnovat jí pozornost. Evangelium je nazváno tajemstvím (Řím 16,25) ne proto, že mu lidé nemohou rozumět, ale protože ti, kteří je nepřijímají, mu nikdy neporozumí a nebudou mít z něho užitek.

9. Co je cílem předivného Božího plánu? Ef 1.10

Jestliže Pavel praví, že Bůh si přeje shromáždit všechny křesťany v jedno, pak to znamená, že křesťané jsou dnes rozptýleni.

Jedině když budeme jednotni na zemi, můžeme být připraveni pro dědictví v nebesích, kde všechny živé i neživé věci budou v naprosté harmonii mezi sebou a Stvořitelem. Jen Bůh může zdánlivě neslučitelné bytosti uvést v dokonalý soulad, z nepřátel může učinit bratry. Ty, kteří jsou poslušni jeho hlasu, naplní totiž svou láskou.

10. Čeho, kdy a jak se nám dostalo v Kristu? Ef 1,11

V jiném překladu začíná tento verš slovy: „V něm jsme obdrželi dědictví.“ Radostná je zvěst, že už máme toto dědictví. Někdy jednáme tak, jako kdyby bylo od nás vzdálené na míle a tisíce let. V Kristu je máme už zde a nyní! Jelikož jsme přijali tajemství Boží vůle, obdrželi jsme již dědictví.

11. Jak můžeme získat jistotu, že jsme jako jednotlivci přijali předivné dědictví skrze Krista? Ef 1,12–14

Je to část Božího plánu, který nikdy neselhal. Důvěřujeme Kristu a Kristus nezklamal nikdy toho, kdo v něj věří. Jsme zapečetěni (zajištěni) Duchem svatým, který nám už byl dán!

Souhrn a naučení

Čtěme si 103. nebo 107. žalm, meditujme o něm a modleme se v jeho duchu. Zjistíme, že duch vděčnosti není založen pouze na citu, ale že je objektivní skutečností, kterou způsobil Bůh.

„Jedním z nejlepších léků pro církev, která onemocněla duchem drsné kritiky, hašteřivosti a vyhledávání chyb, je duch vděčnosti — v první řadě vůči tomu, od něhož pochází každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování“. Dalším lékem je i upřímné uznání práce druhých.“

3. úkol — 16. ledna 1988

APOŠTOLOVA MODLITBA

Základní verš: Ef 1,17.18

Tento týden studujeme: Ef 1,15–23

Pokud Pavel měl seznam osob a věcí, za které se modlil, bylo by zajímavé nahlédnout do něho. Ve sku-

tečnosti však máme přednost v druhé části první kapitoly Efezským objevit to, co mu leželo na modlitebním srdci.

Někteří křesťané vedou jakýsi krizový modlitební život, modlí se totiž pouze, když prožívají krizi, ale jindy zanedbávají modlitbu. Bůh přijímá upřímnou prosbu o pomoc a nezáleží na tom, kdy prosba přichází a jak nebezpečné jsou okolnosti. Bohu se však líbí, když se věřící modlí i v době, kdy neprocházejí žádnou krizí.

Pohnutka Pavlových prosb

1. Která radostná skutečnost ze strany věřících v Efezu povzbudila apoštola k vroucím modlitbám? Ef 1,15

Láska k věřícím je přirozeným důsledkem víry v Krista. Láska, která vedla k modlitbám, zahrnovala všechny svaté — věřící, i ty, které není snadné milovat pro jejich zvláštní zvyky a povahu.

2. Jak často se modlil Pavel za Efezské? Ef 1,10

Jiný překlad praví: „Nepřestávám děkovat za vás.“ Časté děkovné modlitby Pavlovy svědčí o jeho radostném a přímo zářícím duchu, bez něhož by nebyl mohl obstát v tolika těžkostech. Ve verších 15–23 nám ukazuje, za co se modlil.

Modlitba o moudrost a osvětlení

3. Když je tolik věcí, za které je třeba se modlit, proč zvolil Pavel jako první prosbu, aby věřícím v Efezu byla udělena moudrost? Ef 1,17

Moudrost nemůžeme vidět izolovaně od zjevení Božího tajemství. Sledujme v této souvislosti znovu Ef 1,7–9. Zjevení tajemství Boží vůle přichází z Boží iniciativy, nikoli z naší. Moudrosti nedosáhneme pouze vlastním úsilím. Je to Boží dar. Ona nespočívá v míře našeho nadání a není také výsledkem nahromadění poznatků. Moudrost, o níž mluví Pavel, pochází ze společenství s Kristem. Má co činit s charakterem a chováním, které je založeno na duchovním porozumění (Kol 1,9).

4. Jak naznačuje Pavel, že druh zjevení, které obdržel, obsahuje zvláštní zkušenost? Ef 3,3; Gal 1,11.12

Prostý věřící nedostává zjevení přímo od Boha, ale skrze osvícení. Osvícení je proces, v němž člověk přijímá a zhodnocuje to, co Bůh zjevil.

„Všichni, kteří věří srdcem Božímu slovu, budou hladovět a žíznit po poznání Boží vůle. Bůh je původcem pravdy. On osvěcuje zatemnělé chápání a dává lidské mysli sílu k postižení a pochopení pravd, které zjevil“ (EGW, Posvěcený život, str. 49).

Prosba o očekávané výsledky

5. Které tři důležité výsledky očekával Pavel v životě věřících? Ef 1,18.19

Byla to naděje, nebeské království a moc. Neobrácený člověk by snad přehodil pořadí: nejdříve by si přál moc, potom bohatství a jako třetí naději.

6. Na co myslí Pavel slovem „naděje povolání jeho“? Ef 1,18

Pavel tu asi nemyslí na předmět naší naděje, ale na princip naděje v životě, který je inspirován Božím povoláním. Mít tuto naději znamená mít něco nadmíru vzácného. Pavlovi čtenáři ještě nepochopili plný význam svého poslání. Přál si, aby poznali, že křesťanská naděje je založena na skutečnosti vykoupení.

7. Kromě budoucí slávy, kterou Bůh zaslíbil, které slavné dary mohou Boží dítka obdržet už zde na zemi? Jan 14,12.16.27; 2 Petr 1,2–4

8. Který je jeden z největších projevů Boží síly? Ef 1,19.20

V poslední části své modlitby za Efezské Pavel prosí Boha, aby mohli ze zkušenosti poznat Boží moc a zdůrazňuje: „nesmírnou velikost moci jeho“. Pavel je znám svými „dvojitými superlativy“. Aby vzbudil dojem, stupňuje: moc, veliká moc, nesmírně veliká moc.

Další zájmy v Pavlově modlitbě

9. Na kom dokázal Bůh svou sílu, kterou je ochoten i nám udělit? Ef 1,20

10. Proč je důležité vědět a věřit, že Kristus byl vyvýšen nad každou moc na nebi i na zemi? Ef 1,21

Vzkříšení bez vyvýšení by bylo neúplné. Kristův trůn a království mělo být znovu ustaveno na zemi upro-

střed satanovy domény, ale také v nebi, kde nejdříve nastala první velká vzpoura.

Kdyby Kristus nebyl nad každou stvořenou bytostí, dobrou i zlou, nemohl by být naším Spasitelem. Posazení na pravici Boží v nebesích znamená nastolení na trůn. Žalm 110,1 je často citován v Novém zákoně. Jeho obsah se naplnil na Kristu, zvláště po jeho smrti, vzkříšení a nanebevstoupení.

Pečlivé studium Pisma ukazuje na to, že Boží trůn je umístěn v nebeském chrámu (Ef 1,26–28; Zjev 4,1–5; 11,19). „V nebeském chrámu, příbytku Božím, je postaven trůn Boží spravedlnosti a soudu“ (VLB, 298).

11. Jak se skutečnost, že Ježíš je hlavou církve, stává dokonalým obrazem jednoty?

Je-li jedna Hlava, pak musí být jedno tělo. Hlava a tělo jsou tak úzce propojeny, že jeden nemůže existovat bez druhého (Ef 4,4). Toto je snad jedna z nejkrásnějších ilustrací jednoty, kterou nalézáme v bibli. Každá část církve, těla Kristova, musí být stále pod jeho absolutním dozorem, má-li být tělo uchráněno všech nebezpečí, hrožících ze všech stran.

Církev se skládá z různých částí, a proto mohou mezi členy nastat i neshody a roztržky. Díky Bohu, že Kristus jako hlava je může smířit a uklidnit!

12. Proč je Kristu dáno, aby byl Hlavou „nade vším“ a proč je jeho tělo „plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest“? Ef 1,22.23

Kristus je Pánem nade všemi věcmi. Církev má autoritu a moc k přemožení protivenství, protože jejím vůdcem a hlavou je Pán pánů. Ježíš plně konal vůli Otcovu, a proto má veškerou autoritu Boží.

Souhrn a naučení

Naše potřeby nikdy nepřesahují Boží schopnost uspokojit je. Říká se, že každý člověk používá méně než jedno procento své celkové kapacity mozku, tak můžeme také říci, že my v oblasti křesťanské používáme z Božích zdrojů mnohem méně, než kolik nám jich Bůh nabízí k dispozici. Dostáváme málo, protože málo očekáváme.

„Mnozí upínají své zraky na nepravost kolem sebe,

na odpadlictví a slabost na všech stranách a hovoří o těch věcech, až jejich srdce jsou naplněna skutkem a neochybností. Ve své mysli se nejvíce obírají mistrovským dilem arcisvůdce a setrvávají u zmalomyslnujících stránek své zkušenosti, zatímco se zdá, že ztratili ze zřetele moc nebeského Otce a jeho nevyrovnatelnou lásku. Tak to chce satan všechno mít. Je chybou přemýšlet o nepříteli spravedlnosti, jakoby měl neomezenou moc a tak málo přemýšlet o Boží lásce a moci. Musíme hovořit o moci Kristově. Sami nedokážeme uniknout ze satanova dosahu, ale Bůh dal cestu úniku. Syn Nejvyššího má sílu k tomu, aby bojoval za nás. Skrze toho, který nás zamiloval, můžeme se stát víc než vítězové“.

4. úkol — 23. ledna 1988

OD SMRTI K ŽIVOTU

Základní verš: Ef 2,4.5

Tento týden studujeme: Ef 2,1—10

Čas od času je třeba se zastavit a přemýšlet o tom, čím jsme byli, než jsme se stali křesťany, abychom si lépe vážili toho, čím jsme nyní, a byli si vědomi toho, co Kristus pro nás činí a bude činit.

V duchovní oblasti prožíváme vzrušení, když po smrti přijde život a po nemoci zdraví. Pavel nazývá tento přechod od duchovní smrti k životu vzkříšením. Vzkříšení se reálně dotýká přítomnosti i budoucnosti. V přítomnosti to znamená být oživen v Kristu a být účasten radosti z jeho vzkříšení. V budoucím vzkříšení se naše ponížená těla stanou „podobná tělu slávy jeho“ (Fil 3,21). Pavel považoval tento přechod od smrti k životu, od mdloby k plnosti, za čin stvoření, který není o nic menší než původní stvoření.

Starý život: mrtví ve vinách a hříších

1. Jaký stav je typický pro všechny, kteří jsou bez Krista? V jakém stavu se nacházeli Efezští? Ef 2,1

Smutný duchovní stav, ve kterém se kdysi nacházeli Efezští, byl stejný jako duchovní stav Izraele, jak ho

popsal Izaiáš (Izaiáš 1,5—6). Rozdíl byl v tom, že Efezští vyšli z tohoto beznadějného stavu, zatímco Izrael do něho upadl ještě hlouběji. Lidé jsou ve svém přirozeném stavu otroky určenými ke smrti. Náš přirozený stav končí mravní i fyzickou smrtí. Pavel přirovnává duchovní smrt ke skutkům temnosti: hýření, opilství, sexuální nemravnost, bezuzdnost, svár, závist (Řím 13,12—14). Člověk je mravně mrtvý, když lne ke hříchu a k hříšnému způsobu života. Hřích odděluje hříšníka od Krista, dárce života.

2. Jaký je tvůj názor: existují stupně duchovní smrti?

Bible o nich nemluví. Nepraví, že by jeden člověk byl duchovně více mrtvý než druhý, ačkoli mluví o stupních viny a o stupních zla. Mrtvý člověk je mrtvý. Sám ze sebe, ze svého úsilí nemůže mít naději na život.

Starý život: synové neposlušnosti

3. Které charakteristické rysy „vzpurňých synů“ uvádí apoštol? Ef 2,2

Jeden z hlavních charakteristických znaků „vzpurňých synů“ je, že jsou zcela svévolní a sobečtí. Vědomě odporují vůli Boží. Je to hrozné, když svévolné dítě se stále a vědomě rozhoduje znevažovat vůli svých rodičů. Je to však strašné, když dítky Boží se posmívají autoritě svého nebeského Otce (viz Př 13,1; 17,25). Jaký vztah zaujímáme ke Kristu, takový postoj zaujímáme k Otci (Viz Jan 3,35.36; 14,21). Neposlušné dítě chodí „podle obyčeje světa tohoto“, jde tou nejpohodlnější cestou, chodí též „podle vládce nadzemských mocí“ (Ef 2,2; Žalm 1,1—3).

4. Jaký obraz si vytvoříme, když čteme slova „žádosti těla“? Ef 2,3

Slovo „žádost“ může být v řeckém originále použito v pozitivním i negativním smyslu. Porovnáním těchto míst zjišťujeme, že „žádosti těla“ jsou zvrácením Bohem daných pohnutek. Hřích zvrátil nesobeckost v ego-centrismus, štědrost se obrátila v lakomství, láska se změnila v chtíč. Moc zla je taková, že to, co Bůh pěstoval v lidstvu původně jako dobro, obrátilo se ve zlo.

Na druhé straně moc evangelia je taková, že to, co je zlé — zvrácené touhy a náklonnosti — proměňuje v dobré.

Probuzení k životu

5. Která pohnutka převládla u Boha, když nás viděl ve vinách a hříších? Ef 2,14

Toto pozoruhodné místo začíná dvěma prostými slovy: „ale Bůh...“ Tato slova nás ujišťují, že naše, byť sebetisnivější situace, není tak složitá, aby ji Bůh nemohl řešit.

6. Skrze koho a s kým nás Bůh obživil? Ef 2,5

Nový život — vzkříšení

7. Jaký div učinil s námi Bůh a kde již v duchu přebýváme? Ef 2,6

Bůh nás vzkřísil z duchovní smrti. Patříme již do nebeského světa, i když dosud chodíme po této zemi.

„Ti, kteří si váží této velké oběti, obdrží od Spasitele nejvzácnější ze všech darů — čisté srdce. Získají zkušenost, která je hodnotnější než zlato a stříbro.

Proti nejednotě a nesouladu je pouze jeden lék: společenství s Kristem v nebeských místech. Jak bychom byli na tom duchovně, kdyby členové církve strávili jen jednu hodinu denně ve společenství s Kristem!

8. Který nejvyšší účel sleduje Bůh tím, že nás vzkřísil z duchovní smrti? Ef 2,7

Nový život — spasení z milosti skrze víru

9. Jak dosahujeme spasení? Ef 2,8.9

Často se nám praví, že spasení jsme „pouhou vírou“. V tom je však obsažena ještě hlubší pravda. Ve skutečnosti naše víra nás nespasí, avšak Boží milost. Kdyby v naší víře tkvěla spásná moc, pak by se víra stala prvním skutkem, jak to často vhodně vysvětloval Martin Luther. My nemáme ani dost síly, abychom sami vyprodukovali víru. Víra musí být darem Božím. My však můžeme volat: „Věřím, Pane, pomoz nedověře mé!“ (Mar 9,24), jak to učinil otec démonem posedlého chlapce.

„Ve víře není nic, co by ji činilo spasitelem. Víra

nemůže odstranit naši vinu. Kristus je Boží mocí ke spasení každému, kdo věří“ (EGW, ABC).

Duchovně jsme na tom, jako kdybychom byli převezeni do nemocnice po těžkém úrazu při nehodě. Pokud nám nebude poskytnuta okamžitá pomoc, nemáme naději, že bychom viděli světlo dalšího dne. Máme velkou důvěru v lékaře a jeho asistenty. Věříme, že i léky pomohou k uzdravení. Uzdravení však nakonec způsobí moc přírody, kterou řídí Bůh. Lékaři připouštějí, že oni sami ani předepsané medikamenty, které pomáhají při uzdravovacích procesech, nemají moc k navrácení zdraví. Lékaři jsou nástroji v rukou Božích a Boží moc působí uzdravení.

Spasení je tedy dar od Boha, který přijímáme vírou. Víra nemá svůj původ v nás, ale může v nás přebývat a působit. Pavel píše, že víra je „mocné dílo Boží“ (Kol 2,12).

Nový život: jsme stvořeni v Kristu k dobrým skutkům

10. Jak zapadají dobré skutky do tohoto obrazu? Omezuje spasitelná víra potřebu dobrých skutků? Ef 2,10

Bůh nás vzkřísil z duchovní smrti, která je důsledkem hříchu. Jako nová stvoření a jako Boží děti jsme dílo jeho rukou.

11. Jak mohou „synové vzpoury“ a „synové hněvu“ být proměněni v syny Boží? 2 Kor 5,17

Dobré skutky, které Bůh očekává, můžeme konat jen tehdy, jestliže jsme svou vůli a náklonnost cele svěřili Božímu vedení. Někdy se tvrdí, že když se člověk stane křesťanem, dostaví se dobré skutky přirozeně samy. Toto krásné tvrzení nás ovšem může vést na scestí. Dobré skutky jsou výsledkem zápasu. Život křesťana je boj a pochod. Nepřítel duší se nevzdá ani pídě. I u křesťana je ještě dost zbytků staré povahy, takže každá snaha konat dobro se setkává s urputným bojem, a to zvenčí i zevnitř. Dobré skutky jsou také důsledkem ukřižování vlastního já. Písmo o nich nikdy nemluví v tom smyslu, že by se dostavily snadno a přirozeně. Je pravdou, že Písmo o nich mluví jako o ovoci (Luk 3,8; Gal 5,22:), ale nesmíme zapomenout, že ovoce také nedostaneme bez boje: bez boje proti útokům hmy-

zu, ptáků a ovoce požírajících živočichů, proti větru, bouři a krupobití. Někdy to stojí zápas a dostatek vody, aby ovoce mohlo dozrát.

Souhrn a naučení

Život musíme charakterizovat jako neustálý koloběh kontrastů: noc a den, setba a žeň, léto a zima, smích a zármutek, úspěch a nezdár. Avšak největší protiklad je mezi starým životem a novým životem v Kristu, kterého dosahujeme Boží tvůrčí mocí.

Sepiš si všechny své nejhlubší zájmy a problémy. Který převyšuje všechny ostatní? Jak to ovlivňuje tvůj duchovní vývoj? Kolik ze starého způsobu zůstalo ve tvém životě a příležitostně se projevuje? Jaký pokrok jsi učinil v novém životě? Zdá se ti snad život více bojem dnes, než když jsi nastoupil křesťanskou cestu? Jsi ochoten dovolit Ježíši, aby ti přinesl plné vítězství? Věříš, že ten, který ti přinesl vítězství, nový život, tě uzpůsobí, aby ses stal jemu podobný?

5. úkol — 30. ledna 1988

JEDNA STAVBA, JEDEN ÚHELNÝ KÁMEN

Základní verš: Ef 2,21.22

Tento týden studujeme: Ef 2, 11 – 22

V dnešní době je mnoho nejednoty a nepřátelství, které bývá způsobováno nespravedlností, rasovými, kulturními i náboženskými rozdíly. Před 19. stoletími existovalo nepřátelství mezi Židy a pohany. Nenávist mezi těmito dvěma skupinami byla rázu rasového, kulturního a náboženského. Čím hlubší byla nenávist a čím větší byl konflikt, tím větší by musel být také zázrak smíření těchto dvou skupin. Nedocházelo jen k pronásledování a mučení, ale také k pomluvám, obviňováním, falešným zprávám a osobním útokům. Jen zázrak smíření by mohl odstranit hořkost ducha a vymýtit nenávist, která lpěla téměř nesmazatelně ve vzpomínkách lidí.

Minulý týden jsme se učili o zázraku Boží moci, která vysvobodila pohany z jejich dřívějšího způsobu života.

Tento týden budeme sledovat onu moc v akci, jak obměkčuje srdce Židů a odstraňuje překážku mezi Židy a pohany.

Podmínky před smířením

1. Co se praví o podmínkách Efezských, dříve než je zasáhlo evangelium a než se stali věřícími? Ef 2,11; Jer 31, 33

Když Bůh dal Izraeli obřízku, podstoupil riziko, že vnější znamení se může lidu stát důležitějším než vnitřní zkušenost, kterou představovala. Nábožnost se může stát náhražkou pravého náboženství. Totéž se může stát i se křtem, křesťanským obřadem, který nahradil obřízku a má podobný význam, jako měla obřízka u Abrahamových potomků. Pohané byli nazýváni „neobřezanci“ (Ef 2, 11). Nepatřili ke společenství smlouvy.

2. Které přednosti postrádali Efezští, dokud byli pohany? Ef 2,12

Tím, že neznali Mesiáše, byli bez zdroje obrozující moci. Netěšili se přednostem společenství věřícího lidu. Snad nejsmutnější jsou slova „naděje nemající a bez Boha na světě“. Jedinou nadějí byl Mesiáš, a toho ani neuznali. V římských katakombách se často setkáváme se slovem „naděje“ v nápisech, nikdy však v nápisech pohanských hrobů. Slova „bez Boha na světě“ jsou vrcholným označením bídy.

Kroky k jednotě a smíření

3. Jak jsme přivedeni do blízkosti Boha a do jeho společenství? Ef 2,13

Život je plný kontrastů: nemoc je protikladem zdraví, radost opakem smutku, vítězství tragédie, úspěch a pád, vzpomínka na minulost a naděje do budoucna. Podobně v duchovní oblasti můžeme dát do protikladu hříšný minulý život s novým životem v Kristu. Tak to zde činí Pavel.

4. Jak jediné mohou být zbořeny překážky, které postavil hřích mezi Boha, nás a naše bližní? Ef 2,14

Rozdělení bylo doslovné i duchovní. V Jeruzalémě mezi vlastním chrámem a nádvořím pohanů byla ka-

menná zeď, kde byl nápis v řečtině a latině, „který zakazoval každému cizinci vstup pod trestem smrti“. Je zvláštní i významné, že Pavel byl uvězněn Židy v Jeruzalémě v ohradě (Skut 21,29). Kristus nyní zrušil přehradu mezi Židy a pohany, jejímž symbolem byla rozdělující zeď chrámu.

I dnes jsou mnohé bariéry, které rozdělují lidi a často je podstatně nedokáží změnit ani zákony.

5. Proč zrušil Kristus onu zeď rozdělující Židy a pohany? Ef 2,15.16

Za prvé, Kristus musel úplně zrušit to, čím Židé dovolili rozdělit a vzájemně oddělit tyto dvě skupiny, totiž obřadní systém. Učinil to tím, že zemřel na kříži. Jeho smrt odstranila potřebu symbolů a obřadů, které ukazovaly kupředu ke Spasiteli. Za druhé, když Kristus vstoupil k Otci, jeho služba v nebeské svatyni v náš prospěch odstranila potřebu pozemského kněžství, jak se to dramaticky ukázalo při roztržení chrámové opony v Jeruzalémě. Od té doby má každý věřící, ať Žid nebo pohan, neomezený přístup k Otci skrze službu Kristovu (viz Žid 6,19.20; 7, 25).

6. Čím jsme uvedeni do přítomnosti Otce a tím i do úzkého společenství s věřícími? Ef 2,17.18

Pokoj, který Pavel zvěštoval, je výsledkem jednoty. Pavel mluvil předtím o prostředku k sjednocení církve. Je to Kristus, a to co on učinil pro nás na kříži.

7. Jaký význam se skrývá v protikladu Božího občanství a cizinectví? Ef 2,19

Církev je městem, ve kterém mají příslušnost svatí, členové duchovního království. Ti, kteří byli hosty a cizinci, jsou nyní přijati jako spoluobčané.

Jelikož Kristova oběť a smrt byla přinesena zrovna tak pro členy jako nečleny, spočívá na každém členu větší odpovědnost a větší přednost. Člen, který upadá do pohoršlivého hříchu, stává se více kamenem úrazu pro druhé než nečlen, který upadá do téhož hříchu.

Členové rádi přijímají všechna práva a přednosti Božího občanství, ale neuvědomují si, že s těmito právy jsou spojeny povinnosti a odpovědnosti. Rádi uplatňují

svou nezávislost myšlení, svobodu učení a volně projevují svůj zájem, zatím co zanedbávají povinnosti vyžadované od občanů Božího království. Naše povinnost zahrnuje poslušnost Kristu a jeho přikázáním, odpovědné chování, podřízení se Bohem dané autoritě a aktivní účast na misijním díle církve.

8. Čím má být církev, přirovnaná ke stavbě, uchráněna před smetením bouří? Ef 2,20; Kol 2,7

Je pozoruhodné sledovat Pavlovy metafory a jeho duchovní symboliku. Nejdříve jsme zjistili, že přirovnává církev k lidskému tělu (Ef 1,23; 2,16; 4,1.12.16; 5,23.30). Jedno z hlavních naučení, které vyvodíme z tohoto znázornění, je úzký vztah a jednota, která existuje mezi tělem a hlavou a také mezi údy těla vzájemně. Údy mají různé funkce, ale pracují spolu v jednotě.

Dalším symbolem je stavba, chrám. Mezi stavebními kameny musí být přilnavost; jinak se chrám rozkymácí při prvním zemětřesení nebo vichřici.

9. Co je hlavním účelem církve? Proč je nutné, abychom byli součástí stavby? Ef 2,21

Je pozoruhodné, že v původním jazyku tentýž výraz „příslušně vzdělané“ se nachází také v Ef 4,16, kde se píše: „Z kteréhož všecko tělo příslušně spojené a svázané... vzrůst bere... k vzdělání svému v lásce.“ Tento termín, který znamená „úzce se vzájemně spojit“, je poprvé použit ve spojení se symbolikou těla. Na první pohled se může zdát, že Pavel spojuje symboly, které se k sobě nehodí — chladná budova bez života a živé rostoucí tělo. Pavel se však díval na stavbu v odlišném světle, protože dodal duchovní dimenzi. Viděl stavbu živou a dynamickou. Ona ve skutečnosti roste, jak praví 21. verš. Jedním z Božích úmyslů s církví je, aby byla živá a rostla, aby Bůh mohl v ní přebývat a být v ní viděn.

10. Jak můžeme Pavlovu symboliku chrámu uvést v soulad s 1 Petr 2, 4.5?

Petr jmenuje členy církve „živými kameny“ a Pavel praví, že stavba „roste“. To znamená, že má-li chrám růst, musejí být kameny živé. Kameny jsou zvláštní

tim, že přílnou jeden k druhému a propojí se, podobně jako osobnost manžela splyne s osobností manželky, kterou miluje a v lásce uchovává. Jednota není tam, kde lidé nerostou, kde není toto splnutí zájmů, citů a náklonností.

11. Co víc se očekává od křesťana než být součástí církevní stavby a účastnit se církevních akcí? Ef 2,22

Je obrovský rozdíl mezi slovem „budování“ a „společné budování“. Pavel se stále vrací k tématu sounáležitosti. Sobotu co sobotu můžeme sedět se stejnými lidmi ve sborových lavicích a přesto nemusíme tvořit společenství. Můžeme být v blízkosti těla, ale ne ducha. Jednota neznamena být s lidmi, ale mít zájem o lidi, o jejich starosti a obavy, vítězství i problémy, o celé dění v jejich životech. Nejopuštěnější lidé mohou navštěvovat pravidelně společenské akce a hledat spojení, ale nenajdou nikoho, kdo by měl o ně zájem. Jsme-li opravdu následovníky Krista, pak budeme opravdově pečovat o druhé, když jiní dovedou hluboce zraňovat.

Souhrn a naučení

„Silné dláto pravdy vás vysekalo z lomu světa. Byli jste hrubými kameny s nerovnými okraji, zraňovali jste každého, kdo přišel s vámi do styku. Vaše drsné kraje musí být vyhlazeny. Vážíte-li si hodnoty díla, které má být pro vás vykonáno v dílně Boží, uvítáte rány dláta a kladiva. Bude raněna vaše sebeúcta, opracováním bude odstraněno vysoké mínění o sobě a bude zjemněna drsnost vaší povahy. Až zvládnete své „já“ a tělesné sklony, pak nabude kámen správných rozměrů pro nebeskou stavbu, začnou procesy leštění, zjemňování, poddávání se a hlazení a vy budete utvářeni podle modelu Kristova charakteru. Jeho vlastní obraz se musí odrážet v povaze jeho lidského protějšku. Tak se kámen stane způsobilým pro nebeskou stavbu.“

PAVLOVO POVĚŘENÍ

Základní verš: Ef 3,8

Tento týden studujeme: Ef 3,1–13

Pavlovi byl umožněn hluboký pohled do Božího tajemství. Proto se snažil o to, aby byl schopen sdílet ho s druhými, zvláště pak s pohany.

V úkolu tohoto týdne se Pavel chopil předmětu, o němž pojednával v 1. kapitole a rozvádí ho. Znovu potvrzuje své pověření k Božímu povolání. Je důležité, abychom cítili své povolání k životnímu dílu, neboť právě pocit povolání a vědomí poslání dává naší práci radost a nikoli pocit nepříjemné dřiny. Když vyvstanou těžkosti a do cesty se nám postaví překážky, pak je to právě vědomí poslání, které nám pomůže dostat se kupředu i přes zdánlivě nepřekonatelný odpor.

Pavlovo zvláštní pověření

1. Pavel psal tuto epištolu ve vězení v Římě. Proč trpěl ve vězení? Ef 3,1; Skut 21,27–29

Ačkoli Pavel byl vězněm římského úřadu a čekal, až bude předveden před Neronův soud, považoval tuto přechodnou dobu za obraz svého trvalého duchovního stavu. Pavel se považoval za vězně Ježíše Krista, chápal, že ve vazbě spočívá jeho povolání na apoštola pohanů. Přišel, aby byl vězněn, aby budoval církev Páně.

2. Která zvláštní služba byla svěřena Pavlovi? Ef 3.2

„Přisluhování“ z Boží milosti je „úřad“ (1 Kor 9,17), který činí z těch, kteří jej přijali, „šafáře tajemství Božích“ (1 Kor 4,1). V řečtině je použito slovo „oikonomia“ ve smyslu spravování domu (oikos). V Novém zákoně se vyskytuje ve smyslu šafářství. Církev je dům Boží, Ježíš Kristus je hlavní správce, služebníci Boží jsou povoláni, aby sloužili pod jeho správcovstvím. (Tit 1,7; 1 Petr 4,10) podobně jako pastýři jsou podřízeni nejvyššímu pastýři (1 Petr 5,4).

3. V čem byla odlišná Pavlova služba od služby Petrovy? Gal 2, 7.8

Pavel se mohl přít s Petrem o tom, kdo má zaujímat zvláštní postavení „apoštola Židů“, zrovna tak, jako Petr se mohl přít s Pavlem ve věci „apoštolství mezi pohany“. Každý však byl spokojen se svou rolí. Ve skutečnosti se Pavel mohl cítit být lépe kvalifikován pro Petrovo postavení, jelikož byl Žid z Židů (Fil 3,5). Vzdělání jakožto přísného farizea pod vedením Gama-liela mu poskytlo potřebné akademické pověření, a proto mohl mít mnohem lepší a bližší vztah ke svým krajanům než Petr. Každý však přijal Bohem určený úkol.

Jaký by měl být dle tohoto naučení můj postoj, když při sborových volbách někdo jiný byl zvolen do funkce, pro niž se já cítím lépe kvalifikován?

4. Jak obdržel Pavel poznání tajemství Kristova? Bylo to odlišné od způsobu, který dnes dosahuje poznání duchovních věcí? Ef 3,3.4

5. Co míní Pavel termínem „tajemství“ v Ef 3,4–6? Je to nějak odlišné tajemství zmíněné v Ef 1,9.10 nebo v Kol 1,26.27?

V prvních verších 3. kapitoly Efezským a v Kol 1,25–27 mluví Pavel o zvláštním správcovství, které mu bylo svěřeno. Nebylo mu svěřeno bankovní konto nebo podnik zhotovující stany ani osobní bohatá sbírka uměleckých předmětů: dostal do péče „tajemství skryté od věků“ (Ef 3,9) nebo „skryté od věků a pokolení“ (Kol 1,26).

6. Které dva faktory podle Pavla určují jeho službu? Ef 3.7

Má-li být služba co nejúčinnější, milost musí být provázena mocí. V každém druhu křesťanské služby musí působit spolu milost a síla. Tímto způsobem je veškerá sláva a vděčnost za dobré výsledky připisována pravému Zdroji.

Pavel mluví ze své vlastní zkušenosti o milosti, která jej oddělila na cestě do Damašku a o moci, která způsobila tak velké změny v jeho životě. Nebyl hoden být kazatelem slova Božího, protože byl pronásledovatelem, ale milost jej učinila tím, čím byl, totiž novým

člověkem v Kristu (1 Kor 15,10). Učinila jej také Kristovým služebníkem ve zvěstování evangelia a ve zvláštní práci, ve službě pohanům. Milost však nebyla to jediné. On byl také kazatelem účinným působením Boží moci. Na úkol, k němuž byl povolán, nestačila pouhá lidská moc, trpělivost a vytrvalost. Musela to být moc Boží. Jak praví Ef 1,19, tato síla je dána ne pouze jako abstraktní věc nebo nějaká neznámá síla, ale jako mohutná moc působící v jeho životě skrze přebývajícího Ducha.

Rozsah Pavlova pověření

7. Proč Pavel jmenuje sebe „nejmenším ze všech svatých“? Ef 3,8

Pavel byl mužem, který byl zodpovědný za smrt více křesťanů. Z tohoto důvodu se asi cítil více vinen před Bohem než ostatní, kteří vyšli z prostopášných praktik pohanů.

Byl přemožen světlou krásou Boží milosti. Byl nejdříve oslepen, aby mohl sám vidět a druhým pomáhat, aby spatřil hloubky Božího tajemství. Kdyby připustil myšlenku, že je lepší než jiní obrácení na křesťanství, Boží milost by se nemohla plně projevit v jeho životě. Lidé by nemohli vidět hloubky Božího tajemství.

Slovo „milost“ je jako drahokam s mnoha krásnými ploškami významu. Milost ve svém nejplnějším a nejširším významu je nezasloužená Boží přízeň (Ef 1,6; 2,5–8), která člověku poskytuje všechno, co potřebují ke křesťanskému životu (2 Kor 9,8).

8. Proč zdůrazňuje Pavel Boží stvořitelské dílo, když hovoří o hloubkách tajemství? Ef 3,9

Řekové učili, že hmota je věčná. Písmo odmítá tuto pohanskou řeckou myšlenku o věčnosti hmoty, neboť praví, že „to, na co hledíme, nevzniklo z viditelného“ (Žid 11,3). Tajemství Boží v listu Efezským je spjato s věčným Bohem Stvořitelem.

9. Jakou úlohu hraje církev při seznamování lidí s Božím tajemstvím? Ef 3,10

„Bůh učinil svou církev na zemi prostředníkem světla a skrze ni oznamuje své úmysly a svou vůli. Žád-

němu ze svých služebníků nedává Bůh poznání nezávisle na církvi a v rozporu s její zkušeností." (EGW)

Ani kolektivní úsilí nestačí, není-li spojeno se zdrojem síly. Kolik světla mohou dát nenašroubované žárovky, uložené někde ve tmavém skladišti? Církev nemůže poskytnout světu světlo, dokud se každý člen nespojí se Zdrojem síly.

10. O kterých jiných rozměrech Božího tajemství se zmiňuje Pavel? Ef 3,11

Týká se všech stvořených bytostí: a) pohanů (8. v.), b) všeho lidstva (9. v.), c) všech nebeských bytostí (10. v.).

Boží plán postihuje všechny dimenze, týká se všech dob a veškerého prostoru. Kříž překlenuje propast mezi zemí a nebem a svými rameny obepíná celé lidstvo. Bůh udržuje nezměrné galaxie a dbá i o vrabečka, který spadl na zem.

11. Které naše vlastnosti slouží k poznání Krista a jeho věčného plánu a proč jsou tak důležité? Ef 3,12.13

Pokud máme druhým předávat tajemství Boží, potřebujeme odvahu. Pavel žádal věřící, aby v modlitbách za něj prosili i za tuto smělost (Ef 6,19).

Souhrn a naučení

V pravé pokoře stojí tu Pavel v úžasu nad tím, že Bůh jej pověřuje tak velkou odpovědností — pomáhat druhým vidět a rozumět tajemství Boží milosti. I my můžeme mít účast na odhalování tohoto tajemství a dělit se o ně s druhými.

Cítím Boží povolání ve svém životě? Jsem rozhodnut bez výhrad plnit Boží úmysl? Jaké svědectví o Boží dobrotě vdávám ve svém domově, ve své obci i vesmíru — nebeským bytostem?

JEDNOTA — OVOCE LÁSKY

Základní verš: Ef 3,20.21

Tento týden studujeme: Ef 3,14—21

Při studiu tohoto úkolu bychom si měli znovu uvědomit, že tématem tohoto čtvrtletí je jednotota: Jeden Pán, jedna víra. Jen málo veršů v této inspirované a inspirující epištole obsahuje doslova výraz „jedno“ nebo „jednotota“, ale mnohé verše obsahují tuto myšlenku. V úkolu tohoto týdne se zaměřujeme na dvojí Pavlovu modlitbu. V první části této modlitby se doporučuje, aby věřící byli posílněni vnitřně skrze Ducha.

Modlitby jsou často nejlepším ukazatelem, jaké jsou asi nejhlubší city a nejtěžší břemena člověka. Tak tomu bylo u Pavla. Proč je tak vášnivě soustředěn na to, aby efezští členové měli víru? Což nepřijali Krista do svého života a takto již nezakusili sílu přímlybného a v nich přebývajícího Pána? Ze všech sborů, jimž Pavel psal a pro něž existují napsané zprávy, efezští pravděpodobně obdrželi méně napomenutí než jiné sbory. Avšak i v činnorodé křesťanské zkušenosti je stále ještě nebezpečí, že do ní zasáhne nejednotota jako zlá choroba.

Mezi jednotou a silou je vztah příčiny a důsledku. Čím větší je duchovní síla jednotlivců, tím větší je kolektivní síla sboru. Vhodným obrazem toho je provaz. Provaz spletený z osmi nebo deseti pramenů je mnohem silnější než ten, který je zhotoven ze dvou nebo tří pramenů. Jestliže se však jeden z osmipramenného provazu opotřebuje a roztřepí, pak je zeslabena pevnost lana.

Dva nejlepší léky, kterých je možno použít pro nesiednocený a nemocný sbor, jsou křesťanská láska a duchovní síla. Nejlepší způsob spolupráce s Bohem pro rozvoj lásky a duchovní síly je účast na získávání duš.

Modlitba o sílu

**V jakém druhu modlitby je nám Pavel příkladem?
Ef 3,14.15**

Pavla tu opět vidíme jako modlícího se apoštola. Když nasloucháme jeho prosbám, zjišťujeme, že mu nejde tolik o jeho vlastní potřeby, ale o ty, které přivedl ke Kristu. Jeho modlitba byla vskutku přimluvnou modlitbou. Tento druh přimluvné modlitby obsahuje tři základní prvky: a) musí mít za svůj cíl něco důležitého, b) musí vykazovat hlubokou úctu vůči Bohu, c) musí být ovocem poslušnosti vůči Kristu.

2. Která byla základní příčina Pavlových vroucích modliteb? Ef 3,14a

První tři slova 14. verše jsou klíčová: „pro tu příčinu“. Vztahují se zpět k tomu, co Pavel napsal (v. 1.). Když prozkoumáváme verše a kapitoly, poznáme různé pohnutky k jeho modlitbám.

Jedna z nich je to, že se cítil být součástí všezahrnující jednoty, která zahrnovala i Efezské. Spolu s nimi byl částí těla Kristova (Ef 2,16). Jinou motivací bylo to, že byl povolán k Boží misii, oddělen k nesení evangelia pohanům a potvrzen jako jeden z apoštolů (Ef 3,18). Přestat se přimlouvat za efezské věřící by znamenalo anulovat své pověření. Třetí motivací byla velikost vidění, ve kterém přijal a pochopil tajemství spasení, které bylo skryto od minulých věků (Ef 3,9–11). Pavel klekal na svá kolena a klonil svou zvrátněnou tvář v modlitbě za ty, kteří byli drazí jeho srdci.

E. G. Whiteová radí: „Když se shromažďujete k bohoslužbě, správně máte poklekat před Bohem... Naše duchovní síla a vliv se nezvětší, když se přizpůsobíme světskému postoji při modlitbě... Nechť člověk přichází na skloněných kolenou jako poddaný milosti, jako pokorně prosící u podnoží milosrdenství“.

3. Proč zde Pavel vkládá myšlenku, že „celá rodina na nebi i na zemi“ se jmenuje podle Otce? Ef 3,15

Vzorovou modlitbou je modlitba Páně (Mat 6,9–13) a první její slova jsou „Otče náš“. Pavel se zde dovolává otcovství Božího jako základu jistoty, že jeho modlitby jsou velmi vážné a budou vyslyšeny v nebi. Slova „celá rodina“ naznačují všechny stvořené bytosti vesmíru.

4. Oč jde v prosbě Pavlovi především?

Pavel se modlí, aby věřící měli vnitřní sílu. Avšak pro toho, kdo je slabý ve víře, je nesnadné pochopit, jak by se tato slabost mohla změnit v sílu. Zárukou, že se to stane, je bohatství Boží slávy. Boží sláva je významem totožná s Božím charakterem. Mojžíš prosil, aby mohl vidět Boží slávu ve vší její plnosti (2 Moj 33, 18) a Bůh mu zjevil krásné rysy svého charakteru (2 Moj 34,6.7). Dnes se má Boží sláva zjevit na zemi skrze jeho lid, který projevuje jeho charakter. Podle Řím 9,23.24 Bůh oznamuje bohatství své „slávy“ národům a divem je, že my věřící jsme k tomu určeni. Ve věci zjevení Boží slávy lidé jsou odkázáni na nás. Jediný způsob, jak ji mohou vidět, je, že my se staneme Kristu podobnými ve slovech, myšlenkách a skutcích.

Modlitba o růst

5. Která schopnost nám více než jiná umožňuje přebývání Krista v nás? Ef 3,17a

Víra, o které zde Pavel hovoří, není pouhý rozumový souhlas. Pavel poukazuje na marnost intelektuálního pochopení, které je úplně vzdáleno víře (1 Tim 1,4). V Ef 3,17 je víra úzce spojena s přebývajícím Kristem v srdci.

6. Jak můžeme udržovat tuto zkušenost přebývání? Jak se může stát něčím trvalým, a ne pouze přechodnou zálibou? Ef 3,17b

Naše láska má mít hluboké kořeny a pevné základy. Pavel úmyslně kombinuje tyto dva symboly. V Ef 2,21 také kombinoval věci z oblasti organické a neorganické. Přirovnal církev k tělu i ke stavbě. Zde je láska vyjádřena obrazy vytrvalosti: dobře zakořeněným silným stromem, který může odolat bouři i pevným domem, postaveným na solidním základě. Viz podobný kombinovaný obraz v Žalmu 144,12.

7. Jak působí hluboká a trvalá láska na jednotu učení v církvi? Kol 2,2

V Novém zákoně je pouze dvakrát použito výrazu „spojený“ a to v Kol 2,2 a Kol 2,19. Spojení v lásce vede k „všelikému bohatství“ a „poznání“. Když se naše láska prohlubuje, roste také naše touha po větším poznání Boží vůle a učení. Prohloubená láska vede k vět-

ší jednotě v učení. „Budeme-li toužit po hlubším a širším poznání Spasitelovy lásky, budeme volat k Bohu o více moudrosti“ (EGW, Služebníci evangelia, str. 177).

8. Jaké jsou rozměry Boží lásky? Jak má být láska měřena? Ef 3,18.19

Pavel tu jmenuje „šířku, délku, hloubku a výšku“ jako dimenze lásky. Jsou to čtyři rozměry, zatímco my známe tři. Někteří označují lásku za čtvrtý rozměr. Nejprostší vysvětlení je toto: můžeme jít kupředu nebo dozadu (délka), daleko doleva nebo doprava (šířka), do největších hloubek moře (hloubka) nebo k nejvyšším horám (výška) a přece neujdeme Boží lásce. Boží láska se nedá ohraničit (Řím 8,38.39).

Když se uchýlíme příliš napravo nebo nalevo, Boží láska nás přivede zpět na úzkou, na jedinou bezpečnou cestu. Když jdeme vpřed v křesťanském životě nebo klouzáme zpět, nejsme nikdy mimo dosah Boží lásky, neboť ramena kříže sahají z nebe až do nejtemnějších koutů země.

9. Co jiného kromě lásky není možno u Boha změřit? Ž 57,11; 139,1—6; Iz 40,28; Řím 11,33

Jelikož my jsme ohraničení smrtí a Bůh je nekonečný, je velice nesnadné hodnotit Boží lásku a rozumět jí. Jsme jako malé děti, které propouštějí samy mezi prstíčky malá písková zrnka Boží lásky, zatímco oceán Boží nezměrné lásky se rozkládá před námi a čeká, abychom jej probádali.

Oslava Boha za jeho velikost

Pavel uvádí chvalořečení Boha tentokrát uprostřed epištoly, zatímco je v jiných překladech klade na konec jako závěr. Viz například Řím 16,25—27; Juda 24.25. Ve skutečnosti závěr třetí kapitoly Efezským označuje konec první části listu, části věroučné. 4. až 6. kapitola pak pojednává o praktické stránce křesťanství — o vzájemném vztahu křesťanů.

10. Jak porozumíme Boží úžasné moci, když se přece praví, že sahá nad naše prosby o pochopení? Ef 3,20

Boží velikosti začneme rozumět, když pozorujeme vesmír. Nejskvělejší vědci obdivují velikost vesmíru a

nesmírný prostor dělící galaxie a hvězdné systémy. Bůh projevuje stále svou úžasnou moc tím, že udržuje galaxie, hvězdy a planety v jejich různých drahách. Jeho láska převyšuje nezměrný vesmír, neboť žádný stvořený předmět není mimo okruh jeho lásky a péče.

11. Komu, kde a skrze koho a jak dlouho má zaznívat sláva? Ef 3,21

Jestliže Boží láska je nekonečná a Boží moc je bez hranic, pak ani naše oslavování Boha nesmí nikdy skončit.

Souhrn a naučení

Velikost Boží lásky je soustředěna i na nejmenší předměty. Vezměme například křídla motýla. Mozaika barev je bohatě rozprostřena na zdánlivě bezvýznamném křídélku. Někdy si připadáme bezvýznamní a nedůležití v očích druhých i před samým Stvořitelem. Pozorujme však předivné cesty Boží lásky k nám v minulosti i v těchto dnech! Podávají důkaz o tom, jak si nás váží.

8. úkol — 20. února 1988

JEDNOTA — OVOCE DUCHOVNÍCH DARŮ

Základní verš: Ef 4,7

Tento týden studujeme: Ef 4,1—16

Když Kristus vstoupil na nebesa, obdařil svou církev dary. V částečném seznamu duchovních darů jsou zahrnuti apoštolové, proroci, evangelisté, pastýři, učitelé. Tyto dary byly dány nejen pro rozvoj a naučení, ale také k dosažení jednoty. Je pozoruhodné, jak může rozmanitost darů způsobit jednotu víry. To se však děje proto, že je pouze jeden Pán, který dal dary a je-

den Duch, který je uvádí v činnost.

Pavel začíná druhou část svého listu výzvou, aby věřící žili podle svého povolání (Ef 4,1). Tímto veršem uvádí praktickou část epištoly, i když apoštol nepovažuje učení a praxi za dvě oddělené oblasti víry. Teorie a praxe jsou protkány v textu, v němž se nám představuje velké téma jednoty věřících.

V listu Efezským, jako v celém Písmu, nacházíme pravdu a život tak těsně propojeny, že je nemožné pojednat o nich odděleně. V mysli apoštolů učení samo ústí do praxe a praxe vždy zakotvuje v učení.

Sjednocení v jednom těle

1. K čemu byl povolán každý křesťan? Ef 4,1

Povolání zde neznamena druh zaměstnání, ale život služby pro Pána. Jiný, výstižnější překlad zní: „Prosím vás, abyste žili životem hodným vašeho vysokého povolání.“ Každý je povolán, aby byl členem Kristova těla. Někteří v tomto těle mají přednost být proroky, učitelé nebo evangelisty. Avšak povolání k členství v tomto těle je zrovna tak důležité a podstatné jako například povolání být prorokem.

2. Jak mají křesťané chodit, aby byli hodni svého povolání v Kristu? Ef 4,2,3

a) „Se vši pokorou a tichostí.“ Řecký termín „pokora“ obsahuje myšlenku skromnosti, pokory ducha. Toto je nejdůležitější vlastnost pro křesťanskou službu. Efezským starším řekl Pavel v Milétu: „Sloužil jsem se vši pokorou ducha i s mnohými slzami...“ (Skut 20,19); b) „Se snášenlivostí, snášejíce se vespolek v lásce.“ Zde vidíme postup od tichosti ke snášenlivosti v lásce; c) „Usilujíce zachovávat jednotu ducha ve svazku pokoje“. Pod vedením Ducha apoštolové už nebyli nezávislými a nesvornými jednotlivci, ale jejich činnost vyznívala v jeden akord.

3. Jakého obrazu je použito pro zmocnění Duchem svatým a pro následovnou jednotu v církvi? Ef 4,4

Písmo vždy ukazuje ducha a tělo jako celek. Tak i duchovní tělo — církev, popisuje bible jako spojení

Ducha Božího s tělem. Z toho vyplývá, že tam, kde je v církvi rozdělení, rozštěpení, pomlouvání, nesvornost, boje, spory, tam je omezena moc a působnost Ducha svatého. Ten totiž nesnáší rozdělení.

4. Jaký je duchovní vztah mezi jedním Pánem, jednou vírou a jedním tělem? Ef 4,5.6

Udělení darů

5. Jaké opatření učinil Bůh pro udržení jednoty ve své církvi a na jakém základě bylo toto opatření přijato? Ef 4.7

„Kolik dá Bůh nám, abychom mohli nabídnout jiným? Podle míry Kristova obdarování“ (Ef 4,7). Andělé pozorují s nevšedním zájmem, jak člověk jedná se svými bližními. Když vidí člověka, který projevuje soucit s chybujícími jako Kristus, jdou mu pomáhat a připomínají mu slova, která se pro potřebné stávají chlebem života. „Bůh vám dá všechno, co potřebujete, podle svého bohatství v slávě v Kristu Ježíši“ (Fil 4,19) (EGW, Kristova podobenství, str. 84).

6. Co dal Kristus své církvi, když po svém vzkříšení slavně vstoupil na nebesa a proč dal toto obdarování? Ef 4.8

Neříká se, že dal dary všem lidem. Bůh dává v podstatě dva druhy darů. Jeden dar je všeobecný pro všechny lidi. Druhý je zvláštní, daný pouze pro církev a jeho vyvolený lid. Spasení je dar nabízený nejprve všem lidem, ale nakonec udělený pouze těm, kteří jsou poslušni (Žid 5,9). Dary udělené po nanebevstoupení byly nejprve dány skupině mužů a žen, shromážděných v horní místnosti a očekávajících Ducha svatého, pak ale byly uděleny církvi jako celku.

7. Jak je možné, aby tělo mělo různost darů a přesto bylo dokonale jednotné v duchu, víře i činnosti? 1 Kor 12,6–11

8. Jak byly církvi uděleny dary po Kristově nanebevstoupení a jak můžeme srovnat seznam v Ef 4,11 s 1 Kor 12,28?

Pavel konstatuje, že Kristus dal církvi obdarované osoby. V seznamu v listu Efezským se zmiňuje o ně-

kterých kategoriích obdarovaných jednotlivců, zatímco 1 Korintským mluví o darech i osobách.

9. Jaký vztah je mezi dary „pastýřů a učitelů“? Ef 4,11c

Struktura spojení úřadu „pastýřů a učitelů“ v řečtině naznačuje, že Pavel mluví o dvou fázích jednoho úřadu. Kazatelská služba je učitelská služba. Pastýřská funkce kazatele je uvedena u Jana 21,16; Skut 20,28.29; 1 Petr 5,2.2.3 a pod.; učitelský aspekt ve Skut 13,1; Řím 12,7; 1 Tim 3,2 a pod. Mistr sám byl velký pastýř a učitel, který pásł stádo a učil je.

Účel darů

10. Které tři úkoly plní obdarování mužové a ženy v církvi? Ef 4,12

První úkol je zdokonalení (spořádání). Jde o doplnění toho, co bylo započato. Navzdory lidským omylům Bůh přivádí k dokonalému závěru to, co započal (Fil 1,6). Zdokonalení znamená proces růstu, pokrok a zrání křesťanské zkušenosti. Dílem služebnosti je míněna zvláště kazatelská služba. „Vzdělání“ znamená budování. Církev je jako stavba nebo chrám. Kritikou a vyhledáváním chyb se satan snaží zbořit to, co Bůh postavil; ale jedním důvodem, proč Bůh udělil duchovní dary, je, aby církev byla budována jako pomník Boží milosti na zemi.

11. Které dodatečné podrobnosti uvádí Pavel o funkci a díle obdarovaných mužů a žen v Ef 4,13.14.?

Pavel vysvětluje službu obdarovaných lidí pozitivním způsobem. Potom v obraze ukazuje službu negativními prvky, které musí kazatelská služba přemáhat. Všechny dary mají být operativní tak, aby členové došli k „jednotě víry“ a „poznání Syna Božího“ a dorostli „zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti“.

12. Jaký je poslední cíl všech duchovních darů? Ef 4,15. 16

Jestliže každá část těla bude podřízena absolutnímu vedení hlavy, kterou je Kristus, zavládne jednotata. „Jestliže vyznavači a následovníci Kristovi přijmou Boží zásady, přivede je to k jednotě; pokud však lidská moudrost bude vyvyšována nad Boží slovo, vyvstane

rozdělení a různost smýšlení“ (EGW, PP, str. 124).

U mnohých křesťanů převládá dnes sklon k nezávislosti. Někteří tvrdí, že křesťané nejsou zodpovědní žádné lidské bytosti, ale pouze Bohu. Protestantská myšlenka „kněžství všech věřících“, učení, že nejsme žádné lidské bytosti zodpovědní ve věci spasení, vyústila do extrému. V takovém případě část těla uplatňuje svou nezávislost na ostatním těle, což vede k duchovní nemoci a nakonec k duchovní smrti.

„Bůh vede lid ze světa na výšiny věčné pravdy, přikázání Božích a víry Ježíšovy. On usměrňuje a uschopňuje svůj lid. Nebudou nejednotní tak, že by jeden věřil něčemu a druhý měl zcela opačnou víru a názory, takže by každý chodil nezávisle na tělu. Rozmanitostí darů a služebností, které Pán udělil církvi, všichni dospějí k jednotě víry. Jestliže někdo prosazuje své názory o biblické pravdě bez ohledu na názor svých bratří a ospravedlňuje svůj postup tvrzením, že má právo na své zvláštní tvrzení a druhým ho vnucuje, jak může naplnit modlitbu Kristovu? A když povstávají další a každý uplatňuje své právo věřit a mluví co se mu líbí, kde bude soulad, jaký byl mezi Kristem a jeho Otcem, za který se Kristus modlil, aby byl mezi jeho bratřími?“

Každé odvětví díla Božího má být uznáváno (Ef 4,11. 12). Tento text ukazuje, že mají různí pracovníci různé nástroje. Každý má odlišnou práci. Od nikoho se nepožaduje, aby se ujal práce druhého a snažil se ji konat nevyškolen. Bůh každému svěřil dílo podle jeho schopností.

Souhrn a naučení

Církev dnes vykazuje úžasnou různorodost. Překlenula bariéry kultury, jazyků i ras. Zachovat v ní soulad je dívem Boží milosti, milosti dané zdarma všem. Jednota, která vzchází z tak očividné různorodosti, není žádnou náhodou, ale je výsledkem úsilí údů těla, které se podrobují absolutnímu vedení Krista. „Jestliže svět uvidí dokonalý soulad v církvi Boží, bude to pro něj mocným důkazem ve prospěch křesťanského náboženství“ (4T. str. 19).

Jakým způsobem mohu spolupracovat se členy, aby to přispělo k jednotě sboru? Snažím se někdy diktovat druhým, v čem záleží jejich práce a odpovědnost, a nedovolím jim, aby byli sami svými?

9. úkol — 27. února 1988

NOVÉ A STARÉ V PROTIKLADU

Základní verš: Ef 4,32

Tento týden studujeme: Ef 4,17—32

Pavel začal 4. kapitolu výzvou, aby věřící svým životem dělali čest Božímu povolání. Radil jim, aby rostli duchovně ve společenství těla Kristova a ukázal jim, že Bůh dal církvi duchovní dary a obdarované lidi, aby se to mohlo uskutečnit. Potom jim prakticky ukazuje, jak mohou být uvedeni na novou cestu života.

V poslední části čtvrté kapitoly a první části páté kapitoly používá výborné metody — naučení vyvozeného z kontrastů. Bude užitečné, když si prostudujeme část od Ef 4,17 až po 5,21. Přitom si zatrhneme všechny protiklady, které tam najdeme mezi novým a starým způsobem života.

Charakteristika starého způsobu života

1. Co ze starého života dovede zvrátit naše hodnoty? Ef 4,17

Marnost není pouze stav prázdnoty, ale je to stav špatně usměrněného života. Hodnoty se zvrátí, když se s věčnými, které mají nekonečnou cenu, zachází jako s odpadem a ty, které jsou bezcenné ve světle věčnosti, jsou považovány za nejdůležitější.

2. Před kterým dalším rysem starého způsobu života varuje Pavel? Ef 4,18.19

Pavel vysvětluje stav a činy těch, kteří žijí v marnosti mysli. Jejich stav v 18. verši je popsán slovy „zatemnění“ a „odcizení“. Satan zatemnil jejich chápání. On působí v přímém protikladu k dílu Boha, který osvětluje mysl věřících (Ef 1,18). Takovýmto osvícením dává naději, dědictví a sílu. Zatemněná mysl činí z lidí blázny, ctitele stvoření, lidi „rozpálené v žádosti“ (Řím

1,22.25.27). Takto se mysl dostává do stavu „zvráceného myšlení“ neboli zkaženosti (Řím 1,28).

Slepota a necitlivost jsou dalšími rysy, které jsou ve vzájemném vztahu. Slepota znamená „tvrdost srdce“. Faraón je prvním příkladem tohoto téměř beznadějného stavu. Ef 4,19a se překládá také: „otupělí“ nebo „ztratili veškerou citlivost“. Snad bychom se domnívali, že do takového stavu spásná moc evangelia nemůže zasáhnout, avšak Boží láska nezná žádné hloubky, do nichž by nemohla proniknout. Písmo a naše osobní zkušenosti nám to potvrzují.

3. Jaké ujištění máme, že lidé, které Pavel tak plasticky vykreslil, mohou změnit svůj stav v Kristu? Ef 4,20.21

V těchto verších se klade důraz na moc pravdy, která proměňuje mysl. Pavel tu nemluví o pouhém intelektuálním poznání. V Ef 1,13 říká, že věřící „slyšeli slovo pravdy“, evangelium spasení. Slyšet v tomto kontextu znamená přijmout, následovat nebo poslouchat. Nemůžeme být „vyučeni o Kristu“, aniž bychom jej přijali jako osobu a aniž bychom zachovávali jeho přikázání. Když Ježíš řekl: „Učte se ode mne“ (Mat 11,29) dával sám sebe za příklad. Zde se nám nepředstavují pouze jako velký učitel, ale jako první předmět poznání a víry. Správně se vyučit od Krista znamená přijmout jej cele a bez výhrad.

4. Jak nesnadné je zbavit se starého způsobu života a začít praktikovat nový život? Ef 4,22

Někteří lidé se žel domnívají, že změna starého způsobu života k novému není příliš odlišná od převlečení špinavých šatů za zbrusu nové. Nesnáze této změny záleží v tom, že zkaženost se hluboce usídlila v naší povaze.

„Staré lidství“ a „dřívější způsob života“ se vztahují k téže věci, k věcem vypsáním ve verších 17–19. Pravý charakter „starého lidství“ je vyjádřen slovy: zloba, hněv, špatnost, rouhání, pomluvy, lži (Kol 3, 8.9). Tyto věci jsou pro starého člověka příliš přirozené a nemůžeme se jich zbavit bez zápasu.

Charakteristika nového způsobu života

5. Co je tajemstvím proměny od starého způsobu života k novému? Jak musí tato proměna začít? Ef 4,23.24

Změna a zkušenost, ke které Pavel vybízí každého věřícího, není povrchní. Změna, kterou si Bůh přeje, zasahuje rozhodující zásady mysli, zahrnuje touhy i sílu vůle. Začíná v mysli, řídicím centru našich činů; musí však být uskutečňována zvenčí – tvůrčí silou Boží. V Kol 3,10 nás Pavel napomíná, abychom „oblékli nového člověka, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele“.

Srdce, které je podřízeno Bohu, miluje pravdu Božího slova, neboť pravdou se duše regeneruje. Tělesná mysl nemá zálibu v uvažování o Božím slově, ale ten, kdo má Duchem obnovenou mysl, vidí nový půvab v živých výpovědích „Božích, neboť v každé jejich části září božská krása a nebeské světlo“ EGW.

6. Jaké mají být pohnutky k praktickému křesťanskému životu, který Pavel načrtl v druhé části své epištoly? Ef 4,25

Uznání, že jsme údy a že Kristus je hlavou těla, jehož jsme my částí, mělo by být pro nás pohnutkou, abychom žili Kristu podobným životem. Budeme se chovat ke každému údu těla tak, jak bychom se chovali k Hlavě.

Jednota těla může být zničena nemluvením pravdy (Ef 4,25), hněvem, dáváním místa ďáblu (v. 26.27), krádeží, neochotou pečovat o potřebné (v. 28), špatnou řečí, která neposloužila posluchačům (v. 29), zarmoucením Ducha svatého, zabráněním zapečetění pro den vykoupení (v. 30), zlým slovem nebo neochotou odpustit druhému (v. 31.32).

a) Mluvení pravdy

7. Proč má křesťan mluvit pravdu a jakým způsobem má být pravda vždy pronášena? 2 Kor 4,2; Ef 4,15.25

Křesťan, který lže, neubližuje pouze osobě, které říká lež, ale tím, že ničí důvěru, ubližuje celému tělu Kristovu. Jako údy těla Kristova musíme ho budovat (v. 16). Nesmíme ho bořit lží nebo jiným hříchem. Jak mohou

lidé, kteří jsou následovníky Krista, který je pravda, činit něco jiného než držet se naprosté poctivosti ve všech věcech? Musíme být opravdovým lidem.

b) Spravedlivé rozhorlení

8. Za jakých podmínek je správné, aby křesťan projevil hněv? Jakého ducha hněvu se musíme varovat? Ef 4,26.27

Pavel jistě myslí na spravedlivé rozhorlení, když praví: „Hněváte-li se, nehřešte“. Spravedlivé rozhorlení má velmi důležitou funkci při povzbuzování v boji proti zlu. Ježíš se nehněval pro nějakou osobní urážku, ale když pokrytci obviňovali Boha a dopouštěli se nespravedlnosti vůči druhým (Marek 3,5).

c) Poctivá práce

9. Jakou pracovní morálku hlásá Pavel a jak ji můžeme porovnat s radou, kterou dal sboru v Tesalonice? Ef 4,28 porovnej s Tes 3.10—12

Věřící by neměli dovolit, aby málo pilní členové využívali výsledku práce lidí snaživých nebo čerpali z fondů, které by měly být použity na Boží dílo: Na druhé straně křesťané mají být vždy ochotni poskytovat materiální pomoc těm, kteří jsou vskutku potřební.

d) Budující řeč

10. Jaký druh osobní komunikace mají pěstovat křesťané, aby podporovali jednotu těla Kristova? Ef 4.29

Termín, „řeč mrzutá“ znamená doslovně „nevhodná k jídlu“ nebo „zkažená“, to znamená všecko, co snižuje morální úroveň společenství. Sem patří připisování zlých pohnutek ke zřejmě dobrým činům bližním nebo podávání falešného výkladu zcela nevinnému chování. „Zlé mluvení“ tu může znamenat nesprávné stěžování si, opovrhování, cynismus, sarkasmus, což působí demoralizaci společenství.

Na druhé straně slova, která vycházejí z čistých a upřímných pohnutek a pravého soucitu, působí jako léčivý balzám na mnohé zranění. Prosté slovo uznání promluvené k bojující duši povzbudí umdlévajícího a nakonec povede k většímu úsilí pracovat pro Kris-

ta. Laskavá slova přinášejí tělesné i duševní zdraví.

11. Koho můžeme zarmoutit zlými slovy a činy? Ef 4,30

K získání a zajištění jednoty není větší síly nad dar Ducha. Hřích proti Duchu svatému je vrcholem celé série zarmucování. Je proto důležité chránit se i před jediným činem zarmucování.

e) Laskavost

12. Co má nahradit tvrdost, zlobu, hněv, křik a další špatnosti od doby, kdy jsme se obrátili? Ef 4,31.32

Pavel mluví o pěti stupních, které vedou od zlého k horšímu, až nakonec hněv a zlo vybuchne jako mocný vulkán:

1. semeno hořkosti a rozmrzelosti je zaseto do koutku srdce; 2. zloba vře jako voda v kotli; 3. hněv se stane vnějším vyjádřením zloby; 4. následuje křik — strašný vodopád slov; 5. zlá řeč vyústí v zuření, člověk může dojít až tak daleko, že se rouhá samému Stvořiteli. Jen Bůh nám může pomoci vykořenit semeno hořkosti a zloby dřív, než vyvrcholí. Síla laskavosti je mocnější než zloba.

„Ať je nám laskavost a milosrdenství, které Ježíš projevoval ve svém vzácném životě příkladem, jak máme jednat se svými bližními... Mnozí zeslábli a byli zmalomyslnění ve velkém zápase života. Jedno slovo potěšení a povzbuzení by je bylo posílilo, aby zvítězili... Nemůžeme ani říci, jak dalekosáhlá mohou být naše něžná a laskavá slova. Naše Kristu podobné úsilí může ulehčovat břemeno. Chybující nedokážeme napravit žádným jiným způsobem než v duchu pokory, laskavosti a něžné lásky“ (EGW).

Souhrn a naučení

Křesťanský život není pouhé nové přeformování starého života, oblečení čistých šatů k zakrytí špinavého a poskvrněného života. Znamená radikální změnu, v níž pravdivá řeč zaujme místo lži, poctivá práce místo okrádání, povzbudivá slova nahradí zkaženou řeč a laskavost veškerou hořkost.

„Zde je rada, aby zkažená slova nevycházela z našich

úst. Zkažené slovo však není pouze něco vyloženě hanebného a vulgárního. Je to každé slovo, které zastíní naší mysli pohled na Krista, které vyhání z duše pravý soucit a lásku.“ (EGW)

Kdyby mi Pavel napsal osobní list, které věci zdůrazněné Efezským by opakoval? Jak bych odpověděl na jeho připomínky?

10. úkol — 5. března 1988

SVĚTLO A TEMNOTA V PROTIKLADU

Základní verš: Ef 5,8

Tento týden studujeme: Ef 5,1—21

Bible je kniha kontrastů. Od Genese, kde nacházíme radost ze stvoření a smutek z pádu, až po knihu Zjevení, kde je popis skleněného moře i ohnivého jezera, zjišťujeme stálý postup kontrastů. Kdyby byla bible napsána pouze z lidského hlediska bez Boží inspirace, předkládala by nám věci pouze jednostranně.

Minulý týden jsme pečlivě studovali kontrast starých a nových věcí. Tento týden budeme studovat rozdíly mezi dětmi světla a dětmi temnoty. Dítě Boží je následovníkem Božím, jedná podle Božích směrnic o mravním chování, nenechá se strhnout falešným učením, neúčastní se neúčinných skutků temnoty, moudře využívá času, zná vůli Boží, utíká před neřestí, pěstuje dobré osobní vztahy. Tyto požadavky na dítě světla by byly příliš velké, kdyby věřící nezakusil spásnou a zmocňující milost Kristovu.

Na cestě světla

1. Jak máme chodit jakožto děti světla? Ef 5,1.2

Naše denní chování má světu vydávat svědectví o tom, že jsme milovanými Božími dětmi, a nikoli opuštěnými a ztracenými. Naše úzké společenství s Bohem se může měřit stupněm naší odpovědi na jeho lásku. Máme chodit v lásce, „tak jako Kristus miloval nás“.

Moderní kopírovací stroje jsou stále dokonalejší, tak-

že kopie se přesně podobá originálu. Naším nejvyšším cílem není, aby se náš život pouze podobal charakteru Božímu, ale aby podoba mezi kopií a originálem byla tak přesná, aby se i druzí snažili Bohu podobat.

Při studiu Ef 3,14–21 jsme se učili, že jedním z nejrychlejších způsobů vytvoření jednoty v církvi je vytvářet vztah založený na lásce (1 Jan 4,11). Pravá láska také dává. Nedává pouze věci nebo služby. Kristus nám dal sebe sama. I my máme dávat sebe Bohu a svým bližním.

2. Jak se stala Kristova láska tak velice přitažlivou? Který aspekt služby ve svatyni symbolizuje lásku? Ef 5,2

Mluví se tu o „vůni rozkošné“. Tentýž termín je použit i v řeckém znění Starého zákona v 2 Moj 29,18; 3 Moj 1,9; 2,2.

3. Čemu se můžeme učit porovnáváním Pavlových výroků v 2 Kor 2,15 a Fil 4,18?

„Někteří jsou v pokušení říkat, že jejich denní zkušenost obsahuje hořkost, bolest a těžkosti všeho druhu. Táži se: Kde je ta rozkošná vůně kadidla? Nezapomeňme však, že Kristus v posledních 24 hodinách před svou smrtí zakoušel takovou bolest a utrpení, zklamání a zneužití vlastních slov, jaké jsme my nikdy nemuseli snášet. Když však visel na kříži, jako oběť se stal příjemnou vůní Otci“ (EGW).

E. G. Whiteová po citování Ef 5,1.2 klade důraznou otázku: „Přijali jsme přednosti tak draze získané? Jsme následovníci Boha jako děti, nebo jsme služebníci knížete temnosti?“

4. Proč nesmí být život dítěte Božího nikdy spojen ani být v podezření spojení se zlými skutky v Ef 5,3–4?

Verš 3. jmenuje tři základní skutky: smilstvo, nečistotu a lakomství. Řecký termín pro smilstvo (porneia) se všeobecně vztahuje na nedovolené sexuální vztahy a na všechny nedovolené vztahy před a po manželství.

V našem věku, kdy si lidé všechno dovolují, i někteří křesťané argumentují, že sexuální vztahy před manželstvím jsou dovoleny. Tvrdí, že slovo „smilstvo“ má tentýž význam jako „cizoložství“ a takto se vzta-

huje na zrušení manželského slibu nedovoleným chováním. Ale Písmo takto neučí. V 1 Kor 6,15–18 zjišťujeme, že prostituce je jednou formou smilstva. Varování před prostitucí platí ženatým i neženatým. V 1 Tes 4,3–7 pozorujeme, že napomenutí vyhýbat se smilstvu není omezeno pouze na ženaté a vdané. Ti, kteří chtějí vstoupit do manželství, mají mít vysokou úroveň chování, aby na ně nepadl ani stín nemorálního chování. V tomto smyslu praví Pavel: „Ať se o tom mezi vámi ani nemluví!“ V životě křesťana se nemá nalézat žádný druh nemorálního chování.

Ve verši 4. se Pavel soustřeďuje na používání jazyka, o němž Jakub praví, že je to malý úd, který však provádí velké věci (Jak 3,5). Podle Pavla můžeme zlo produkované jazykem ovládat tím, že učiníme jazyk pramenem dobra. Zdůrazňuje, že díkučinění má nahradit „sprosté, hloupé a dvojsmyslné řeči“. „Šprýmování“ (dvojsmyslné řeči) znamená vtipkování s nepěk-nými narážkami, které vzbuzují smích na účet něčího dobrého jména. Sem patří i žerty o sexuálních věcech, ale také zesměšňování lidských slabostí, omylů a prostoty. Tento způsob řeči, který narušuje lidské vztahy, není vhodný pro křesťany.

Jak chodí synové světla

5. Čeho si je vědomo každé dítko světla? Ef 5,5.6

„Dobře si pamatujte, že žádný smilník, prostopášník ani lakomec, jehož bohem jsou peníze, nemá podíl v království Kristovu a Božím.“ Lakomec je tedy nazván modloslužebníkem (viz Kol 3,5). Modloslužba znamená klást jako nejvyšší hodnotu člověka, věci, činnost i filozofii nad Boha samého. Je to tedy skutek temnosti, který způsobuje, že nám něco nebo někdo zastře výhled na Slunce spravedlnosti, na Zdroj veškerého světla.

Lakomství je zlo, které se postupně rozvíjí. Vede ke zpřetrhání silných svazků s rodinou, přáteli nebo církví. Šíří se uvnitř jako rakovina. Chamtivost je touha mít stále více. To je také záminka všech smyslných hříchů. Lakota je hřích, který často pronikne nepo-

zorovaně i do nejúctyhodnějších kruhů. Často je skryta pod jménem „soutěž“ nebo „úspěch“. Měli bychom se denně modlit, abychom nepropadli tomuto zákeřnému hříchu, pro nějž přichází hněv Boží na neposlušné.

6. Proč jsme byli vyvoleni z temnoty k světlu? Ef 5,7 –10

Máme ukazovat krásu cesty světla. Například alkoholik nebo člověk oddaný drogám zpřetrhá tato strašná pouta skrze moc Kristovu, objeví pravé štěstí a pokoj mysli, snad poprvé ve svém životě. Pak se už nevrací zpět ke svému starému způsobu života. Ti, kteří kdysi žili v temnotě, konali skutky temnosti a byli novoláni v předivné Boží světlo, by se už nikdy neměli vracet ke skutkům temnosti. Světlo je neslučitelné s tmou. Bůh, který řekl na počátku všeho „buď světlo!“, si přeje, aby naše srdce bylo osvětleno a aby náš život svítil (2 Kor 4,6).

7. Na jakých skutcích nemáme mít nikdy podíl? Ef 5,11 –13

Jednáme bláznivě, když jako křesťané skrýváme některé tajné stránky svého života před vševidoucím okem Božím. Nová a lepší technika nám stále více pomáhá pozorovat vnitřní procesy v lidském těle. Rentgenové paprsky používáme už téměř století. V poslední době jsme pomocí moderní techniky vstoupili do samého labyrintu lidského mozku. Ten však, který má spočítané všechny vlasy naší hlavy, zná každou skrytou myšlenku (Žid 4,13).

8. Jakým způsobem se může křesťan účastnit skutků temnosti? Ef 5,12

Jemný cit nedovolí křesťanovi, aby hovořil o některých věcech. Obyčejně stačí pojmenovat zlo, aniž bychom popisovali všechny detaily. Pavel jmenoval a odsuzoval neřesti (v. 3—5), ale nemaloval je barvitě, aby vyhověl nízké a smyslné chuti čtenářů.

9. Jak uzavírá svou řeč o důležitosti chození ve světle? Ef 5,14

Pavel cituje neznámý text, který však má svůj zdroj

ve Starém zákoně (Iz 9,2; 26,19; 52,1; 60,1). Je zde ukázán protiklad tmy a smrti a síly světla. Kdvž Kristus vstal z mrtvých, jasné světlo andělské bytosti proniklo temnotu hrobu a oslepilo oči vojáků. To světlo zobrazovalo život Kristovo vzkříšení je zárukou toho, že i my povstaneme k nové síle.

10. Jak se projevuje moudrý člověk? Ef 5,15–17

V soukromí kontroluje křesťan své postoje. Je citlivý a pozorný na každou situaci, nemá nikdy úmysl použít lsti nebo podvodu. Správně využívá času a každé příležitosti, stráví jej pro vznešené cíle, činí „dobře všem lidem“, aktivně buduje jednotu církve a účastní se její misijní práce.

11. Které různé křesťanské činnosti uvádí Pavel v seznamu jako protilek nebo prevenci před upadáním do extrémů? Ef 5,18–21

Pavel staví do protikladu dvě různé zkušenosti „naplnění“: naplnění vínem a naplnění Duchem. Opilství považoval nejen za uspokojení chuti, ale za sociální zlo, které podporuje marnotratnost a citové vzrušení na úkor nezávadné radosti. Všechno, co zbavuje člověka zdravého uvažování, znamená degradaci duše a nezpůsobilost pro království Boží.

12. Jakým způsobem může být vyjádřen pokoj Boží v srdci, aby povzbudil druhé? Kol 3,15.16

„Duchovní píseň je jedním z nejúčinnějších prostředků k ovlivnění srdce Boží pravdou. Častokrát obsah duchovní písně otevřel cestu k pokání a víře“ (EGW).

Kdybychom mnohem více chválili Pána a méně vyjadřovali smutek a žal, dosahovali bychom větších úspěchů.

Souhrn a naučení

Následující inspirovaný výrok vhodně shrnuje úkol tohoto týdne: „Ježíš je světlo a v něm není žádné temnoty. Jeho děti jsou děti světla. Jsou obnoveny k jeho obrazu, jsou povolány z temnoty k jeho předivnému světlu. Čím více se bude lid Boží snažit napodobit Kris-

ta, tím vytrvaleji budou sledováni nepřítelem; ale blízkost Kristova je posilí, aby odolali snahám lstivého nepřítele, který je chce odvést od Krista“ (EGW, 1 T, str. 405.406).

Kristus jednou řekl: „Nic, co zvenčí vchází do člověka, nemůže ho znesvětit, ale co z člověka vychází, to jej znesvěcuje“ (Mar 7,15). Jak to mohu aplikovat na naučení, která jsem získal tento týden studiem úkolu?

11. úkol — 12. března 1988

SJEDNOCENÉ DOMOVY VYTVÁŘEJÍ SJEDNOCENOU CÍRKEV

Základní verš: Ef 5,25

Tento týden studujeme: Ef 5,22—23

Domov můžeme považovat za laboratoř, kde se provádí experiment lásky. Přátelé, příbuzní, sousedé a členové církve pozorují, jak dopadne experiment. Pravá láska může být vystavena zkoušce, aby se zjistilo, zda je opravdu láskou. Je získána pouze jako dar, který nemůže být prodán ani koupen. Láska je božského původu.

Jednota církve závisí do velké míry na jednotě domova. Církev se skládá z mozaiky rodin. Duchovní úroveň v církvi je dána duchovní úrovní v jednotlivých rodinách. Co se odehrává v rámci domova, má vliv na sbor, na církev a úspěšnost její misie. Všechno, co buduje a posiluje rodinu, posiluje zároveň církev.

Z tohoto hlediska je domov miniaturním sborem. „V domově je možno mít malou církev, která uctí a oslaví Vykupitele“ (EGW, AH.) Pavel chtěl zdůraznit jednotu lásky a úctu, která má být mezi mužem a ženou. Proto volil nejněžnější ilustraci — vztah, který je mezi Kristem a jeho církví. Domov je příkladem všeho, co musí vlastnit církev: dobrou organizaci, vedení podle Ježíšova vzoru, něžnou lásku, jednotu v činnosti i myšlení, pravé přátelství a dobrý vztah k bližnímu.

Domov, podobně jako církev, je místem výcviku k službě. „Naše práce musí začít v rodině, v domově... Není důležitějšího misijního pole nad toto. Naučením i příkladem mají rodiče učit své děti pracovat pro neobrácené“ (EGW).

Povinnosti žen

1. Proč radí Pavel, aby se ženy předně podřizovaly svým mužům? Tvrdí snad tím, že muži a ženy si nejsou rovni? Ef 5,22.24

V úkolu tohoto týdne budeme zkoumat povinnosti mužů i žen, nikoli jejich práva. První povinností, kterou uvádí Pavel v seznamu, je vzájemné podřizování.

2. Co praví jiná místa Nového zákona o roli, postavení a povinnostech žen? 1 Tim 2,11–15; Tit 2,4.5; 1 Petr 3,1.5–7

Při výkladu Písma je někdy nesnadné oddělit místní a časovou aplikaci od trvalé a všeobecné aplikace. Například v 1 Tim 2,11.12 Pavel radí, aby se ženy snažily mlčet, zvláště ve shromáždění (1 Kor 14,34). To je v souladu se zásadou křesťanství, které bere v úvahu sociální vztahy a zvyky, pokud tyto nenarušují křesťanské zásady. Zvláště to třeba brát v úvahu, kdyby ignorování těchto místních a časových zvyků bylo překážkou úspěšné evangelizace. Pavel tím ovšem nikterak nemyslí, že by měly být ženy považovány za nižší než muži.

3. Jakou výhradu má Pavel, když radí, aby ženy byly podřizeny svým manželům? Ef 5,22b; Kol 3,18

Tyto dva texty se doplňují. Apoštol nechce říci, že ženy mají poslouchat své manžely zrovna tak, jako Boha. Sára nazývala svého manžela pánem z úcty k němu (1 Petr 3,6). Slova Pavlova v Ef 5,22 a Kol 3,18 znamenají, že ženino podřízení je určováno tím, že tu jde o osobu „v Pánu“, totiž v Kristu.

4. Když Pavel radí, aby žena měla úctu před manželem, neznamená to, že manžel má stát na místě Boha ve svém vztahu k ženě? Ef 5,33

Jde o respektování. Respekt se nedostaví automaticky; musíme si jej získat. Je to důsledek vztahu, kte-

rý si vyžádá čas a je třeba jej pěstovat. Jeden z plodů pravé lásky je respekt. Ve věci spasení žena není závislá na svém muži ani muž není závislý na své ženě. Ve velký den soudu se bude každý zodpovídat Bohu sám.

5. Co je základem rady, aby se žena podřizovala svému manželovi? Ef 5,23.24

Muž je hlavou ženy jen tehdy, podřizuje-li se sám nejprve Hlavě — Kristu, tak jako Kristus má právo hlavy církve, protože se pokorně podřídil svému Otci. Být hlavou však neznamená být diktátorem. Někteří mužové nedovolují svým ženám, aby se samy rozhodly, nedávají jim možnost volby.

Avšak v každé organizaci, společenství a sociální struktuře musí někdo fungovat jako hlava. Tak je tomu i v rodině. Písmo označuje manžela za hlavu rodiny, což zvláště znamená, že je knězem rodiny.

„Všichni členové rodiny se soustřeďují na otce. On vydává pravidla; svým mužným chováním představuje přísnější ctnosti; energičnost, poctivost, čestnost, trpělivost, odvahu, píli a praktickou užitečnost. Otec je v tomto smyslu knězem domácnosti neboť přináší na Boží oltář ranní i večerní oběť. Žena i děti jsou vybízeny, aby se připojily k této oběti a aby také společně zpívali píseň chvály“ (EGW).

E. G. Whiteová dává velmi potřebnou radu ženám, pokud jde o respektování muže jako hlavy rodiny: „Bylo mi ukázáno, že žena se často dopouští velké chyby. Nevyvíjí dostatečné úsilí, aby ovládla svého ducha a činila domov šťastným. Je často popudlivá a zbytečně si naříká. Žena tím neztratí na důstojnosti, přizpůsobí-li se tomu, kterého si zvolila, aby byl jejím důvěrníkem, rádcem i ochráncem. Manžel má udržovat své postavení v rodině se vší pokorou, ale i s rozhodností“ (1T, str. 307.308).

6. Jak se mají aplikovat Pavlovy rady mužům a ženám, když jeden z manželů je věřící a druhý nikoli? Má se křesťanská žena podřizovat muži, který není křesťanem? 1 Petr 3,1.2

Křesťanská žena, která je provdána za nevěřícího, je také povinna, pro svou oddanost Kristu, projevovat

úctu, laskavost i poslušnost vůči svému manželovi, pokud jeho požadavky nejsou porušením některé biblické zásady. Proto má být její podřízení se „v Pánu“ (Kol 3,18). I když žena v takových případech musí odepřít poslušnost, její povinností milovat ho a pečovat o něj je závazná. Táž zásada platí pro křesťanské manžely, jejichž manželky jsou nevěřící.

Povinnosti mužů

7. Který Boží záměr má řídit lásku křesťanského manžela k ženě? Ef 5,25—27

Muž má milovat svou ženu stejnou láskou, kterou Kristus projevil své církvi. Nejvyšší zkouškou lásky je, zda je ochotna zřít se štěstí, aby je obdržel ten druhý. V tomto smyslu má manžel napodobovat Krista, vzdát se osobních radostí a pohodlí, aby dosáhl štěstí své ženy a byl u jejího boku i v hodině nemoci. Kristus se vydal za církev, protože byla v zoufalé situaci. Učinil to, aby ji zachránil. Podobně manžel bude sloužit jejím duchovním potřebám, ona zase potřebám jeho ve vzájemné lásce. Domov by měl být učiněn vším tím, co toto slovo obsahuje. Mělo by to být malé nebe na zemi, místo, kde se náklonnosti pěstují a nejsou vědomně potlačovány.

8. Který lidský rozměr lásky křesťanského manžela k ženě uvádí Písmo? Ef 5,28—30

Mužova láska k ženě má převyšovat lásku k sobě. Někteří křesťané se domnívají, že láska k sobě je špatná. Egoismus znamená milovat sebe víc, než máme a myslet si o sobě víc, než máme. Křesťanští psychologové nám říkají, že máme mít vědomí sebehodnoty, založené na pochopení, že Bůh si nás váží jako svých dětí.

Muž je jako hlava, žena je jako tělo. Hlava musí milovat své tělo. Tak i Kristus — Hlava miluje své tělo — církev. Muž a žena jsou vskutku jedno tělo. Skutečnost, že vztah Krista k církvi leží na mnohem vyšší úrovni, nemění nic na pozemském vztahu muže a ženy: jen když přirovnáním nižšího k vyššímu tento vztah bude povznesen a zušlechtěn.

9. Jakými způsoby můžeme „živit své tělo“ a starat se o ně“? Které aspekty života máme pěstovat? Sledujme fyzické, mentální, citové a duchovní aspekty v následujících textech: 1 Kor 9,24–27; 2 Petr 3,18; Luk 2,52

Jedna ze známek lidí, kteří pečují o své tělo, je, že se starají o své zdraví. Jestliže dovolíme, aby se naše zdraví stále zhoršovalo, zdá se, že jsme začali ztrácet smysl pro hodnocení sama sebe. Může to být také známkou, že chladne naše láska ke Kristu. Jeho oběť na kříži zaplatila cenu za vykoupení duše i těla (Řím 8,23; 1 Kor 6,20).

Pavel popisuje křesťana jako sportovce. Každý závodník se podrobuje všestranné kázni. Atleti dovedou podstoupit i bolesti.

10. Když je manželství uzavřeno s Božím požehnáním, co je třeba činit, aby pak bylo úspěšné? Ef 5,31

Dva problémy mohou být překážkou úspěšného manželství. První je, že manželé se nedovedli dostatečně odloučit od svého rodičovského domova. Druhý, že manželský pár není sjednocen jako jedno tělo. Mohou žít spolu, ale jejich životy jdou oddělenými cestami. Žijí pod jednou střechou, ale dvěma životy.

Pavel cituje 1 Moj 2,24, což je ve zprávě o stvoření nejhlubší a nejzákladnější výrok Písma ve věci Božího plánu s manželstvím. Zde je nejmocnější hradba církve proti argumentům mnohoženství, promiskuity a rozvodů. Náš Pán se na tento výrok Písma odvolal (Mat 19,5.6). Před manželstvím muž a žena měli nejužší svazky s rodiči. Povinnosti synů a dcer sňatkem nekončí, ale nejintimnější vztah pak vzniká mezi mužem a ženou. Rodiče však mohou tento vztah svým zasahováním narušit.

11. Jak může vztah mezi mužem a ženou zobrazit vztah, který chce mít Ježíš ke své církvi? Ef 5,32.33; Jer 31,3.4; Oz 2,19.20; 2 Kor 11,2

Jak je to krásné pozorovat dvě bytosti, které jsou vzájemně odlišné i přes podobné zájmy, jak se postupně sjednocují a jak jejich láska se víc a více prohlubuje. Dosahují jednoty, aniž by při tom ztratili svou osobní totožnost. Takováto jednota nám pomáhá pochopit jed-

notu mezi Kristem a církví. Oba jsou jedno. Nechť nikdo nerozděluje muže a ženu, Krista a církev!

Souhrn a naučení

Neexistuje žádný rozbitý domov, kde by proměňující Kristova milost nemohla spojit a uzdravit manžely, kteří jsou ochotni podřít se Kristu. Podobně i když se náš vztah ke Kristu vážně narušil, nemusíme se nikdy vzdávat naděje na jeho obnovení. Ježíš je ze své strany ochoten učinit všechno. Záleží pouze na naší ochotě. Je naděje i tam, kde se všechno zdá být beznadějné.

Položme si následující otázky:

Byl můj vztah ke Kristu narušen?

Jestliže ano, jak to ovlivnilo můj vztah k rodině?

Jsme ochotni dovolit Kristu, aby obnovil pouta lásky a uzdravil nás?

12. úkol — 19. března 1983

KŘESŤANSTVÍ VŠEDNÍHO DNE

Základní verš: Kol 3,23.24

Tento týden studujeme: Ef 6,1—9

V tomto úkolu budeme zkoumat směrnice pro harmonické vztahy v domově a na pracovišti. Nevěřící nám mohou poskytnout praktické rady, jak jednat s lidmi, ale nemohou nám dát sílu k tomu, abychom je dokázali realizovat. Křesťanství nabízí nejlepší motivaci i Boží uschopňující sílu k vytváření dobrých vztahů.

Největší zkouška pravosti křesťanství je v oblasti vztahů k těm, kteří žijí kolem nás. Snad nejmocnější svědectví o tom, že Kristus, který vstoupil na nebesa, žije a kraluje, je v tom, že postavil svůj trůn v srdcích a domovech křesťanů. „Dobře spravovaný křesťanský domov je mocným důkazem ve prospěch křesťanského náboženství, důkazem, kterému nemůžeme odporovat.“ (EGW).

Nahlédneme také do vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Na první pohled se může zdát, že tato dvě témata nepatří k sobě, ale je tomu tak. Náš

úspěch na pracovišti je do velké míry určován vlivem, jaký na nás měly a mají naše domovy. Člověk, který mívá na pracovišti problémy, pokud jde o harmonickou spolupráci, má častokrát špatný vztah ke svým rodičům, k manželce nebo dětem. Jedním z hlavních problémů dnešní společnosti je krize autority. Krize začíná v domově.

Rada dětem

1. Co je základem vztahu, který mají mít děti vůči rodičům? Proč mají děti poslouchat? Ef 6,1; Kol 3,20

Pozorujeme, jak jeden verš Písma osvětluje a prohlubuje druhý. Efezským praví Pavel, že poslušnost je správná a Kolosenským říká, že se líbí Pánu. Jak spokojeni a dokonce pyšní jsou rodiče, když jejich syn nebo dcera poslouchají i při plnění nesnadného úkolu. Jakou radost má náš nebeský Otec, když jeho dítky konají své povinnosti a odpovědnosti v poslušné lásce!

„Nejlepší způsob výchovy dětí k respektování otce a matky záleží v tom, že dáme dětem možnost, aby viděly otce prokazujícího rozumnou lásku matce a matku, která respektuje otce a má ho v úctě. Pozorováním lásky u rodičů jsou děti vedeny k zachovávatí pátého přikázání i nařízení: „Děti, poslouchajte své rodiče, protože to je spravedlivé před Bohem!“ (EGW, AH, str. 198.199).

2. Jaký je pravý význam pátého přikázání? Jakou pohankou mají být vedeny děti, když prokazují rodičům poslušnost? Ef 6,2.3

Důvod a účel ostříhání tohoto přikázání je uveden ve 2 Moj 20,12.

„Páté přikázání nevyžaduje od dětí pouze projev úcty, podřízenost a poslušnost vůči rodičům, ale také aby jim projevovaly lásku a něžnost, ulehčovaly jim jejich břemena, chránily jejich pověst, aby jim ve stáří pomáhaly a potěšovaly je. Zahrnuje také úctu k duchovním pastýřům, vládcům a ke všem, které Bůh vybavil autoritou“ (EGW, PP, str. 308).

Někteří rodiče se táží: „Mám odměňovat své děti za to, že činí dobře nebo mají automaticky činit dobro,

aniž by myslely na nějakou odměnu?“ Křesťanští rodiče mají dbát na správnou motivaci. Jaký druh pobídky bychom měli používat? Měly by materiální věci jako hračky, tretky nebo peníze podnítit dítě, aby si zvyklo na správné chování? Největší odměnou za správný čin je čisté svědomí, ale svědomí dítěte je vyvinuté jen částečně. Láska, pochvala a povzbuzení jsou posilou, kterou mohou křesťanští rodiče použít jako pobídky k poslušnosti.

3. Slibuje Bůh jako vychovatel nějakou odměnu svým dětem? Přísl 3,1.2; 5 Moj 7,12–15

Jelikož Bůh jako nebeský Otec odměňuje své pozemské děti, je vhodné, aby i křesťanští rodiče odměňovali své děti.

Rada otcům

4. Jak se liší rada, kterou dává Pavel otcům v efezském sboru, od oné, kterou poskytuje sboru kolosenskému? Ef 6,4; Kol 3,21

Ve starých dobách filozofové radili otcům, jak musí být dobrými otci. Mnohé jejich výroky se podobají Pavlovým. Církevní historik Neander uvádí některé z nich: „Otec, který stále vyhrožuje, si nezíská velkou úctu.“ „Dítě nemáme napravovat zraňováním, ale přesvědčováním.“

Křesťanství však nabízí mnohem hlubší rozměr — duchovní aspekt. Kolosenským říká Pavel, že otcové nemají být tak tvrdí, aby nezmalomyslňovali děti. Jsou-li děti správně poučovány a vychovávány na cestě Páně, rodiče se nebudou muset utíkat k výhrůžkám, příkazům a k tvrdosti, aby donutili děti poslouchat. Jinou příčinou odporu u dětí jsou vrtošivé a nedůsledné požadavky některých rodičů. Dosáhneme-li vnější poslušnosti násilnými prostředky, děje se tak na úkor úcty a respektu k rodičům.

Rada zaměstnancům

5. Jak má křesťan pracovat, ať je jeho nadřízený křesťan či nikoli? Ef 6,5; Kol 3,22

I když Pavel hovoří o vztahu otroka k pánovi, jeho

rada platí i dnes o vztahu zaměstnance k zaměstnavateli.

Pavel je velmi praktický. Žádá, aby se práce konala v „prostotě srdce“. Upřímnost pohnutky a srdečné úsilí musejí charakterizovat křesťanského zaměstnance. To platí o práci v časné i duchovní oblasti. S podobnou upřímností křesťan podporuje dílo Boží a pomáhá bližním (Řím 12,8; 2 Kor 9,2). Apoštol vylučuje službu „na oko“.

6. Jaký postoj mají zaměstnanci zaujímat k práci? Ef 6,6

„Dílo Boží je posvátné a vyžaduje si lidi nadmíru čestné. Je třeba lidí, kteří mají smysl pro spravedlnost i v nejmenších záležitostech, kteří si nedovolí zapsat nepřesný čas a nesprávný odchod, lidí uvědomujících si, že zacházejí s věcmi, které náležejí Bohu, kteří si nepřivlastní nespravedlivě ani halér ve svůj prospěch. Lidé, kteří budou věrní, přesní, pečliví a pilní v práci v přítomnosti nadřízeného i v jeho nepřítomnosti. Svou věrností dokáží, že se nechtějí pouze líbit lidem a pracovat na oko, ale jsou svědomitými a věrnými pracovníky. Jednají správně ne pro lidskou chválu, ale protože milují a volí správné věci z vysokého smyslu závaznosti vůči Bohu“ (EGW, 3T, str. 25).

7. Co je nejvyšší pohnutkou k službě? Ef 6,7.8; Kol 3,23

Pro ty, kteří pracují v díle Božím, je snadné vědět, že pracují pro Boha, ale méně snadné je to pro zaměstnance pracující v nějakém podniku nebo státní instituci. Máme-li všechno činit „jako Pánu“, pak to znamená, že ať máme jakoukoli práci, zaměstnání nebo povolání, jsme zaměstnání Pánem v jeho službě. I zde platí, že člověk nemůže sloužit dvěma pánům (Mat 6,24).

8. Jakou dodatečnou motivaci nám nabízí Bůh, abychom měli jistotu, že konáme všechno jako Pánu? Kol 3,24.25

Tato slova jsou adresována olrokům, z nichž mnozí pracovali pro pohanské zaměstnavatele. Navzdory tomu Pavel je považuje za sloužící Pánu i v tak nízkých službách. Tím je ukázán velkolepý způsob, kterým křesťanství, nezávisle na každém jiném náboženství či filozofii, je schopno dát důstojnost tomu, co svět po-

važuje za ponižující. Tato koncepce považuje běžnou práci za zodpovědnou povinnost.

9. Čeho se mají představení varovat? Ef 6,9; Kol 4,1

10. Jaké naučení nám vyplývá z Kristových podobností, když je budeme sledovat ve vztahu zaměstnavatel — zaměstnanec?

Viz podobenství o neodpouštějícím služebníkově (Mat 18,23—25); o dvou synech (Mat 21,28—32); o hřivnách (Mat 25,14—30); o dělnících na vinici (Mat 20,1—16).

Přemýšlejme o tom, jaká pracovní morálka může být na pracovišti, když zaměstnanci pilně pracují, jen když je zaměstnavatel pozoruje! Jak může být pokoj a soulad mezi věřícími v církvi, když jsou v rodinách hádky, když si rodiče vylévají svůj hněv na dítěti nebo když děti vyrůstají bez úcty k rodičovské autoritě vůbec.

Souhrn a naučení

Jednota církve je vystavena zkoušce v každodenním životě jejích členů. Většinu času trávíme ve svých domovech a na pracovištích. Nejužší vztahy se obvykle rozvíjejí v rodině a v práci. Síla církve nemůže být větší, než jsou tyto živelně důležité každodenní vztahy jejích členů.

Studium tohoto úkolu by nám mělo poskytnout nový pohled na vykonávání našich denních úkolů. Jak často se nám zdá, že nevykonáváme tak důležitou práci, zvláště když je zaměřena k časným cílům. Pamatujme však, že co konáme jako pro Pána, poskytuje nový rozměr tomu, co se zdá být obyčejnou lopotou. Za co bych se měl modlit tento týden ve smyslu tohoto probíraného úkolu?

13. úkol — 26. března 1988

SILNÍ V PÁNU

Základní verš: Ef 6,10.11

Tento týden studujeme: Ef 6,10—24

Křesťanův život je denní boj se sebou a se zlem. Je to zápas, ve kterém nezvítězíme ve své vlastní síle. Druzí nás sice mohou povzbudit, ale sílu k vítězství

nad sebou a nad hříchem získáme jen od Krista, který již nad nepřítelem zvítězil.

Pavel uzavírá svou epištolu zvučným voláním do boje, do vrcholného útoku proti silám zla, které nás obklopují. Ve chvíli, kdy Pavel psal tento dopis, římský setník stál stráž nad ním a připomínal mu tím, že život je vskutku boj. (Viz Skut 28,16) Živě si ještě vzpomínal na Julia, římského setníka, který měl nad ním dohled na cestě do Říma. Ten mu připomněl oděv a život vojáka i věrnost velitele. Viděl, že voják byl službou vázán, aby byl schopen přinést jakoukoli oběť, aby dokázal podstoupit nepohodlí a utrpení, aby mohl splnit své poslání. Smrt nebyla příliš vysokou cenou, aby jí zaplatil za vítězství. Není divu, že Pavel za Boží inspirace se chopil obrazu vojáka, aby nám poskytl jednu z nejlepších ilustrací toho, co znamená křesťanský život.

Naše duchovní výzbroj

1. Co je zdrojem křesťanovy síly a tajemství vítězství v boji? Ef 6,10

Křesťanova síla k boji tkví jedině v Bohu. „Sami ze sebe nemůžeme učinit nic, ale skrze Krista můžeme vykonat všechno. Bůh si přeje, abychom byli jeden druhému pomocí a požehnáním, abychom se posilnili v Pánu a v moci síly jeho... Bůh žije a kraluje; on nám poskytuje veškerou pomoc, kterou potřebujeme. Naši předností v každé době je brát sílu a povzbuzení z jeho požehnaného zaslíbení: „Moje milost ti postačí!“ (EGW, EV, str. 98).

Být posílen v Pánu znamená být posílen „v milosti, která je v Kristu Ježíši“. Tak tomu bylo v životě Pavlově. V této síle úspěšně kázal pohanům (2 Tim 4,17). Mohl také prohlásit: „Všecko mohu v Kristu, který mne posiluje“ (Fil 4,13).

I my máme být posíleni „v moci síly jeho“ (Ef 6,10). Je to táž síla, která vzkřísila Krista z mrtvých a posadila jej na pravici Boží. Je to síla, která jej povýšila nad všechny mocnosti, síly i panstva (Ef 1,19–21). Je to síla, kterou bude dosaženo dlouho očekávané vítězství.

2. Proč je životně nutné, abychom se oblékli do celé Boží výzbroje? Ef 6,11.13

Musíme se připravit, abychom vyhráli boj. Duchovní boj bude stále nesnadnější podle toho, jak se blížíme konci času. Síly zla budou činit všechno, aby zničily Boží lid a rozdělily církev, a to i konáním divů a mocných zázraků. Kdyby se otevřel náš duchovní zrak, viděli bychom působení zlých andělů, kteří se nás snaží unavit a zničit. Viděli bychom však také Boží anděly, chránící nás před jejich mocí.

3. Co je podstata boje, do kterého jsme vtaženi a proč je tak důležité, aby byl lid Boží sjednocen? Ef 6,12

Kdybychom si plně uvědomili pravou povahu zápasu, který bojujeme, vložili bychom do něho mnohem více než slabé úsilí, na které jsme zvyklí. Boj je zvláštní tím, že síly nepřítele jsou většinou neviditelné, čímž mohou snadno pracovat v církvi i mimo ni. Lidská přirozenost už je taková, že se mnohem rychleji a s mnohem větším západem soustředíme na viditelného nepřítele než na toho, kterého nemůžeme vidět. Bojové heslo nepřítele zní: Rozděl a panuj! Jednou z nejúspěšnějších zbraní v jeho zbrojnici je nejednota.

„Ve své modlitbě Kristus (Jan 17,17—23) vyjádřil touhu po jednotě svého věřícího lidu. Avšak na zemi probíhá urputný boj. Satan pracuje, aby se modlitba Kristova nenaplnila. Stále se snaží vytvářet hořkost a budit nesvornost, neboť on ví, že kde je jednota, tam je síla; sjednocenost ani všechny síly pekla nemohou přemoci. Všichni, kteří svými vlastními převrácenými způsoby a povahami zeslabují, zarmucují a zmalomyslnují Boží lid, pomáhají Božímu nepříteli a pracují přímo proti modlitbě Kristově“ (EGW).

4. Čím máme být do boje opásáni? Ef 6,14a

Opásání kolem beder nemá v dnešním světě příliš velký význam. Bylo však potřebné ve starých dobách k upevnění vlajícího delšího šatu. Kdyby se voják snažil běžet a bojovat v něm, omotal by se mu kolem nohou. On však musel postupovat rychle a svižně. Musel dostat šat nad kolena a upevnit jej kolem pasu.

Tomuto termínu samozřejmě rozumíme obrazně. Jedná se o duševní a duchovní připravenost pro výjimečné

úkoly. Petr vybízí křesťany, aby „přepásali bedra myslí své“ (1 Petr 1,13). To znamená zbavit se všeho, co by bylo překážkou v boji proti zlu. Pravda, kterou máme být přepásáni, je více než osobní čestnost. Je to pravda Boží v srdci, uváděná v čin. Farizeové nebyli pravdou přepásáni, a proto prohráli boj. Polopravdy a neupřímnost mohou Božího vojáka vyřadit z boje.

5. Jaké duchovní brnění má mít Boží bojovník? Ef 6,14b

Brnění chránilo srdce vojáka. Jde o brnění Kristovy spravedlnosti (viz 2 Kor 6,7). Kristus je naše obrana i naděje vítězství. Přebýváme-li v Kristu, on je učiněn pro nás „moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením“ (1 Kor 1,30).

6. Jakou duchovní obuv má mít Boží bojovník? Ef 6,15

Historikové tvrdí, že některé prohrané bitvy má na svědomí nevhodná obuv vojáků. Meče a přilby nepomůžou, má-li voják bolavé nohy nebo když má špatnou obuv. Voják, který na každém kroku kulhá, nemůže dobýt vítězství. Lehká, dobrá a vhodná obuv pro křesťanského vojáka je vybavení evangeliem pokoje. Málo co může křesťana učinit tak účinným a pohyblivým jako jistota, že je nositelem radostné a dobré zvěsti – evangelia.

7. Jaký význam má štít víry? Ef 6,16

Štít je patrně nejdůležitější částí výzbroje, neboť je-li správně použit, chrání každou část těla. Ve starých dobách nebyl štít malý bronzový „terč“, jak bývá zobrazován, ale spíše velký obdélník lehké váhy, který byl asi 120 cm vysoký a 70 cm široký. Byl-li voják nucen utíkat, byl schopen vzít si štít s sebou. „Ohnivě střely“ byly hořící šípy, které působily dvojí zpusťování: pronikly slabým místem ve výzbroji; mohly zabít a pak zapálit oděv nebo řemeny a způsobily ve vojsku paniku.

„Víra v Boží slovo na modlitbě studované a prakticky uplatněné bude naším štítem proti satanově moci a vyvede nás jako vítěze skrze krev Kristovu“ (MLT, str. 313).

8. Co znamená přilba spasení? Ef 6,17a

Spasení je opatření, které můžeme obdržet stejně jako každou jinou část křesťanské výzbroje. U Izaiáše 59,17 božský bojovník má na hlavě přilbu spasení jako

ten který pracuje pro spasení a přináší je. Pro křesťana je jistota součástí obranné výzbroje, která je podstatná pro jeho jistotu v boji.

9. Jaký význam má meč Ducha? Ef 6.17b

Meč je jediná zbraň, o níž se Pavel zmiňuje které se používá k útoku i k obraně. Může síly zla donutit k ústupu. Zatímco ostatní druhy výzbroje jsou v první řadě k obraně, meč je možno použít k útočnému boji.

„Meč Ducha, což je Slovo Boží, proniká srdce hříšníka a způsobí jeho změnu“.

Důležitost modlitby

10. Jak pomáhá křesťanovi modlitba v bojích a zápasích života? Ef 6.18–20

Lidé se nesprávně domnívají, že duchovně silní věřící se nepotřebují tolik a tak usilovně modlit jako ti slabí. Avšak Pavel, odvážný misionář, který dosáhl vítězství za vítězství pro Krista, pocítoval zvláštní potřebu modlitby. Žádal zvlášť efezský sbor, aby na něj pamatovali ve svých modlitbách, aby mohl směle mluvit ve prospěch věci svého Spasitele, když se postaví před trůnem nejmocnějšího monarchy na světě. Kristus: Syn Boží a Syn člověka, cítil potřebu modlitby a stál závislosti na svém Otci: „Jestliže Spasitel lidstva, Syn Boží, cítil potřebu modlitby, jak mnohem více by měli slabí a hříšní smrtelníci cítit nutnost vroucí, trvalé modlitby“ (SC, str. 94).

11. Co znamená „vždycky se modlit“ ve smyslu Kristova podobenství u Luk 18.1–7?

Vytrvalost v modlitbě neznamená úporně se snažit, aby Bůh změnil svůj úmysl — jako když dítě chce něčeho dosáhnout od neochotných rodičů. Vytrvalost v modlitbě označuje stav mysli u prosebníka, který dává Bohu příležitost učinit věci, které by jinak nemohl učinit pro jednotlivce.

Jeden z nejmocnějších vlivů pro jednotu v církvi je modlitba. Když se za někoho budeme modlit jménem, není pak možné pocítovat k němu nepřátelství nebo hořkost.

Pavlův závěrečný pozdrav

12. Co leželo Pavlovi na srdci, když se loučil s efezskými spoluvěřícími? Ef 6,21—24

U věrného Pavla nepozorujeme žádnou sebelítost; osobní starosti ho nevedou k tomu, aby se obíral stále sebou. Naopak, posílá důvěryhodného posla Tychika, aby potěšil efezské členy. Tychikus je jeden z neopěvovaných hrdinů kříže v prvním století. Je jmenován jako jeden ze sedmi mužů, kteří doprovázeli Pavla na konci jeho třetí misijní cesty (Skut 20,4) a který nepochybně šel s Pavlem celou cestu do Jeruzaléma před jeho tamějším uvězněním. Jeho stálým úkolem je být nositelem dobrých zpráv; Pavel jej pověřil doručením tří epištol (Efezským — 2 Tim 4,12; Kolosenským — Kol 4,7; a Titovi — Tit 3,12). Co kdyby Tychikus padl na cestě a nedoručil by tato vzácná poselství? Svět by byl o mnoho chudší, kdyby Tychikus ztratil epištolu Efezským.

Souhrn a naučení

Silní jsou v pokušení spoléhat na sebe, vyjít do boje ve své vlastní výzbroji. Slabí uznávají potřebu pomoci shůry, jejich lkání je často zoufalé a budoucnost se jim zdá téměř beznadějná. Silní začínají svůj den nabitý činností tak, že zanedbají osobní modlitbu a studium Písma. Jsou podobní vojákovi, který ve velkém sněchu chvátá do boje a přitom zapomíná vzít s sebou zbraň. Slabí, kteří uznávají svou potřebu, utíkají se k Pánu na modlitbě. Nezapomeňme však, že „běh nezávisí na rychlých ani boj na udatných“ (Kaz 9,11). Pavel podává tuto předivnou pravdu jinými slovy: „Vždyť právě když jsem sláb, jsem silný“ (2 Kor 12,10).

Zopakujme si stručně různé části výzbroje a pak si položme tyto otázky: Které části výzbroje potřebuji já nejvíc? Co dělám s těmi, které mám v ruce? Které příkazy svého Velitele zanedbávám?